

Extras

A dolgozat 2-3 oldalas kivonata román nyelven. Cuvinte cheie:

Kivonat

A dolgozat magyar nyelvű kivonata 2-3 oldalban.

Kulcsszavak: amelyek meghatározzák a dolgozat témáját, max 5 szó

Abstract

Angolul a kivonat 2-3 oldalban. Keywords:..

Contents

1	Bevezető	9
2	Bibliográfiai tanulmány	11
2.1	Robotok	11
2.2	Mobilis Robotok Helyváltoztatása	11
2.3	Kültéri mobilis robotok	11
2.4	Robot Operációs Rendszer	14
2.5	Mobilis robotok modellezése	17
2.5.1	Kinematikai Modell	21
2.5.2	Dinamikai Modell	23
2.5.3	Mesterséges Erő Módszere	26
2.5.4	Sebesség Szabályzás	27
2.5.5	Útvonal Követés	27
3	A rendszer implementálása	29
3.1	Alacsony szintű modulok	29
3.1.1	FPGA alapú uart komunikáció	32
3.1.2	Parameterek FPGA modul	33
3.2	ROS	36
3.2.1	Uzenet tipusok (.msg)	37
3.2.2	FPGA kommunikációs modul ROS oldali integráció	40
3.2.3	Előírt értékek	40
3.2.4	Vonatkoztatási Rendszerek	42
3.3	Kerekek Pid Szabályzó hangolás	45
3.4	Pályakövettesi feladatok	48
3.5	Meresek	49
3.5.1	Differenciális Forgás Vízszintes Talajon	49
3.5.2	Feloldali kerekek blokolva kavicsos talajon	49
3.5.3	Kavicsos talajon helyben forgás	52
3.5.4	Kavicsos talajon korpalyan mozgas	55
3.5.5	Kavicsos talajon korpalyan 7 5	55
3.5.6	Korpalya 7 3 Kavicsos talajon	60
3.5.7	Homokos Lejto	64
3.5.8	Ismeretlen terep terkepezese es robot lokalizalasa (SLAM)	67
4	Eredmények Kiértékelése	69
4.1	Megvalósítások	69
4.2	Hasonló rendszerekkel való összehasonlítás	69
4.3	További fejlesztési irányok	69

List of Figures

2.1	iRobo 510 lanctalpas packbootForrás:	12
2.2	Négy kerekű mobilis platform.Forrás:	12
2.3	ecorobotix mezőgazdasági robotForrás:	13
2.4	Spirit nevu Marsjáró robot.Forrás:	14
2.5	Ros Control modulokForrás:	16
2.6	Merőleges nyomóerő a talajra $4W - SSMR$ típusú robot esetében.	17
2.7	$4W - SSMR$ típusú robot lejtőn felfele oldal nézetből.	18
2.8	$4W - SSMR$ típusú robot lejtőn első nézetből.	18
2.11	Kinematikai modell az $4W - SSMR$ típusú robotnak.	22
2.12	Kinematikai modell az $SSMR$ típusú <i>MR</i> robotnak.	24
2.13	Kinematikai modell az $SSMR$ típusú <i>MR</i> robotnak.	26
3.1	CmodA7 FPGA-ban kialakított architektúra amely a szenzorok és motor hajtások kezelésre hivatott	30
3.2	MicroBlaze proceszoron futó szoftver diagramja	31
3.3	FPGA komunikacios protokol altalanos csomag szerkezet	32
3.4	FPGA hardver/MicroBlaze proceszor es ROS node kozti komunikacio megvalistiasa UART protokol alapjan	34
3.5	ROS graph	39
3.6	ROS integrálása Uart protokolhoz.	41
3.7	A megvalositott robot VNR-k közti reláció	44
3.8	Nagy fokozat Hammerstein-Wiener becsult model valasza, es a mert ertekek.	46
3.9	Kis fokozat Hammerstein-Wiener becsult model valasza, es a mert ertekek.	47
3.10	$SSMR - 4W$ típusú robot mozgása, tengelyekre bontva, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^\circ/s$	50
3.11	$SSMR - 4W$ típusú robot altal leirt palya, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^\circ/s$	50
3.12	$SSMR - 4W$ típusú robot orientacioja, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^\circ/s$	51
3.13	$SSMR - 4W$ típusú robot fordulasi szogsebessege, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^\circ/s$	51
3.14	$SSMR - 4W$ típusú robot egyenesvonalu sebessegei, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^\circ/s$	52
3.15	$SSMR - 4W$ típusú robot mozgása, tengelyekre bontva, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^\circ/s$	53
3.16	$SSMR - 4W$ típusú robot mozgása, tengelyekre bontva, kereksebessegek $BL=FL=-50$ es a $FR=BR= 50^\circ/s$	53
3.17	$SSMR - 4W$ típusú robot altal leirt palya, kereksebessegek $BL=FL=-50$ es a $FR=BR= 50^\circ/s$	54

3.18 <i>SSMR – 4W</i> típusú robot orientacioja, kereksebessegek $BL=FL=-50$ es a $FR=BR= 50^\circ/s$	54
3.19 <i>SSMR – 4W</i> típusú robot fordulasi szogsebessege, kereksebessegek $BL=FL=-50$ es a $FR=BR= 50^\circ/s$	55
3.20 <i>SSMR – 4W</i> típusú robot mozgása, tengelyekre bontva, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^\circ/s$	56
3.21 <i>SSMR – 4W</i> típusú robot mozgása, tengelyekre bontva, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^\circ/s$	56
3.22 <i>SSMR – 4W</i> típusú robot altal leirt palya, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^\circ/s$	57
3.23 <i>SSMR – 4W</i> típusú robot orientacioja, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^\circ/s$	57
3.24 <i>SSMR – 4W</i> típusú robot fordulasi szogsebessege, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^\circ/s$	58
3.25 <i>SSMR – 4W</i> típusú robot egyenesvonalu sebessegei, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^\circ/s$	59
3.26 <i>SSMR – 4W</i> típusú robot mozgása, tengelyekre bontva, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^\circ/s$	60
3.27 <i>SSMR – 4W</i> típusú robot mozgása, tengelyekre bontva, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^\circ/s$	61
3.28 <i>SSMR – 4W</i> típusú robot altal leirt palya, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^\circ/s$	61
3.29 <i>SSMR – 4W</i> típusú robot orientacioja, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^\circ/s$	62
3.30 <i>SSMR – 4W</i> típusú robot fordulasi szogsebessege, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^\circ/s$	62
3.31 <i>SSMR – 4W</i> típusú robot egyenesvonalu sebessegei, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^\circ/s$	63
3.32 Kulombozo korpalyak	64
3.33 Homokos domb 1	65
3.34 Homokos domb 1	65
3.35	66
3.36 Terkep keszitese mikozben taviranyitassal halad a robot.	67

List of Tables

Chapter 1

Bevezető

A robotokat széles körben alkalmazzák egyre több és most már az átlag emberek életében is. Néhány nagyobb vállat mint pl: ABB, Kuka nagy területet foglalt el az iparban robot karok gyártásában. Emellett egyre több kisebb vállalat jelenik meg naponta amelyek háztartási vagy fél katonai eszközöket gyártanak pl.: iRobo. A mezőgazdaságban is alkalmaznak autonóm robotokat pl.: echorobotics amelyek segítségével hatóanyag mentes élelmiszereket állíthatnak elő.

A dolgozat célja hogy felderítse az aktuális legmodernebb technikákat amelyeket robotokon alkalmaznak, és ezeket alkalmazza egy robot megépítése során.

Chapter 2

Bibliográfiai tanulmány

2.1 Robotok

A olyan gépek amelyeket arra terveztek hogy bizonyos feladatokat automatikusan elvégezzenek gyorsabban és pontosabban mit az emberek. Manapság már sok típusú robot létezik, ezek közül néhány repül, földön gurul vagy maszik, de léteznek már emberhez hasonlók is.

A robotok legelőször a második világháború alatt jelentek meg mint irányított bombák. A háború után W. Grey Walter neurologus fejlesztett ki egy kismeretű robotot (Elmer and Elsie) mely fényszenzorral, és nyomasszenzorral volt elátva. 1961-1963 Johns Hopkins Beast robot képes volt a fal menten végigmenni és megtalálni a toltoalomast. 1970 -ben Shakey the robot képes volt kapera segítségevel egy vonalat követni. A 1990 után a fejlesztések felgyorsultak és azóta már robot jár a naprendszer más bolygójaiban is.

Ezen dolgozat csak a *MR* típusú robotokkal fog részletesebben kitérni. A *MR* típusú robotok képesek a saját pozíciójukat megvaltoztani a környezetükhez képest. Az *AMR* típusú robotok képesek saját környezetük felderítésére ismeretlen környezetben is különböző szenzorokat használva melyekkel képesek a környezetük paramtereinek a megméréseire. Az *AMR* típusú robotokat manapság leginkább taroló helyiségekben használják ahol anyagokat palettákat vagy különböző dobozokat kell egyik helyszínról a másikra szállítani pl(Mobile Industrial Robots ApS valalat fejlesztései).

2.2 Mobilis Robotok Helyváltoztatása

A *MR* kerekekkel, hernyótalppakkal, vagy labakkal képesek helyüket megváltoztatni. A leginkább használatos és robosztusnak bizonyult kulteren a kerekek és a herbyutalpok. Legismertebb robot felepítések: packboot pl: iRobo510, negy hagyományos kerek pl: husky, negy kormányozható kerek, hat kerek amiből negy kormányozható pl: Curiosity Mars Rover. Az utobi években a kerek fogalma is újraertelmeződött, a hagyományos kerekek pl: RHex Rough-Terrain amely a kerek és a lebak keveréke.

2.3 Kültéri mobilis robotok

iRobo510

A robot kulteren és belteren is egyaránt használható, felderítésékre és kisebb beavatkozássra alkalmas a manipulatorát használva. A robotot 2007-ben dobott ki a Pacra. A katona-ság használta bombák hatallanítására vagy felderítésre.

Figure 2.1. iRobo 510 lanctalpas packbootForrás:

Tulajdonság	Mértékegység
Méretek	X 0.521 m
	Y 0.686 m
	Z 0.178 m
Önsuly	10.89 kg
Max Sebesség	9.3 km/h
Gyorsulásmérő és Giroszkóp	Igen

Husky

Nagy teher birasu kulteri mobilis robot, leginkább kutatási célokra alkalmas, nagy kereknyomateka miatt nehezterepen is jól boldogul. Nagyfelbontasú inkrementális enkoderekkel szereltek fel ezáltal alacson mozgási sebessegere is képes. Mukodese 3 ora átlagos használat melett, tamogatja teljes mértékben ROS-t.

Figure 2.2. Négy kerekű mobilis platform. Forrás:

Tulajdonság	Mértékegység
Méretek	X 0.99 m
	Y 0.67 m
	Z 0.39 m
Önsuly	50 + 75 kg
Max Sebesség	3.6 km/h
Gyorsulásmérő és Giroszkóp	Igen

Ecorobotix

Mezőgazdaság számára kifejlesztett robot, négy kerékkel rendelkezik amelyek közül kettő motort hajt, és a másik kettő ön-beálló kerék. Kamera segítségével ismeri fel a növényeket és a pozíciójukat, és ha szükséges akkor be is avatkozik.

A localizációra egy nagy pontosságú GPS RTS alkalmaznak.

Figure 2.3. ecorobotix mezőgazdasági robotForrás:

Tulajdonság	Mértékegység		
Méretek	X	2.2	m
	Y	1.70	m
	Z	1.30	m
Önsúly		130	kg
Max Sebesség		1.4	km/h
Gyorsulásmérő és Giroszkóp	Igen		

Spirit

Marsi körülményekre tervezett robot 6 kerekkel rendelkezett amelyből 4 kormányzott négy sztereó kameráppal elátva, 30° lejtőt volt képes megmaszní. Működési ideje 6 év és 2 hónap volt a Marson, a végen homokba süllyedve egy sziklára akadva érte a marsi tél, amely ahhoz vezetett hogy a nap elemei nem szolgáltattak elegendő energiát és így végleg leált és kihült.

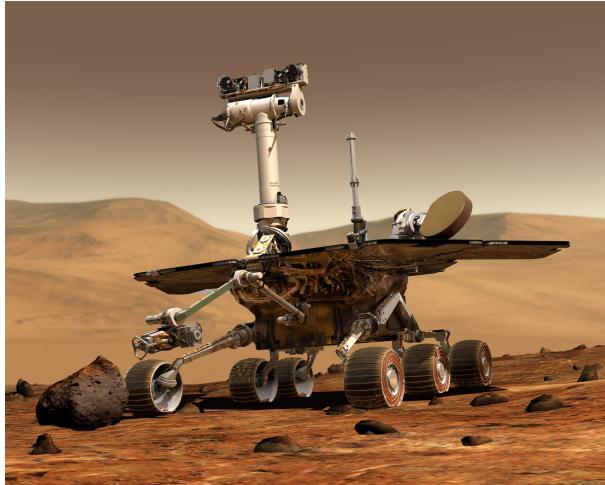

Figure 2.4. Spirit nevu Marsjáró robot. Forrás:

Tulajdonság		Mértékegység
Méretek	X 1.6 Y 2.3 Z 1.5	m
Önsúly	35 (felszereléssel 180)	kg
Max Sebesség	0.05(avg 0.01)	km/h
Gyorsulásmérő és Giroszkóp	Igen	

2.4 Robot Operációs Rendszer

A ROS 2007-ben jelent meg, gyorsan elterjedt az egész világon, manapság szinte minden robotokkal foglalkozó cég termékeit kapcsolódnak a ROS-hoz.

A [11] [13] segítségével megalapozhatjuk a tudásunkat. Számos előnyel rendelkezik a ROS használata egy új robot fejlesztésében mert már elkészített csomagokat használhatunk pl: SLAM ¹, AMCL, vagy előre elkészített eszközök segítenek a fejlesztésben pl: Rviz ², Gazebo ³, interfész biztosít a szenzoroknak és beavatkozóknak pl: LIDAR, IMU .

A [11] említést tesz arról hogy más hasonló keret-rendszerekhez képest a ROS stabilabb pl: ha egy modulban futás-idejű hiba lép fel az nem terjed ki a többi csomópontra. Egyszerűbb fejlesztést lehetséges azáltal hogy kisebb modulokat fejlesztünk és nem egy nagy több szálon futó kódot. Annak ellenére hogy a forrás-kódja nyílt a keret-rendszernek nagyon jó szupportja van, rengeteg fórumon keresztül kaphatunk megoldásokat az esetleges hibákra. Több teknologiát képes összekapcsolni mint pl.: tensorflow, matlab, simulink, opencv..., V-Rep

Hátrányai között említhető a Gazebo szimulátor mert a használata nem egyszerű ellentétben a V-Rep ⁴ programmal. A robot modellezése nem egyszerű dolog, URDF fájl szükséges hozzá, csak SolidWork ⁵ biztosít lehetőséget arra hogy modellt exportálhassuk.

¹ Simultaneous Localization and Mapping
egyidejű térképezés és lokalizáció

² ROS környezet vizualizációs eszköze

³ ROS környezet szimulációs eszköze

⁴ Robot szimulációs szoftver amely támogatja a ROS-t

⁵ 3D modellező szoftver

Uj robot integrációja ROS hoz

Egy új robot integrációja során meg kell vizsgálni hogy milyen mérési adatok állnak rendelkezésünkre alacsony szinten, a rotációs csukló paraméterek lehetnek pl: szög pozíció, szög sebesség, kifejtett, nyomaték, ezeket a paramétereket mérhetjük, illetve referenciaiként is előírhatjuk.

Az integrációra több megoldás is lehetséges:

(a) ROS Serialon keresztül.

(b) ROS control használata.

(c) Osztott Rendszer.

Ros Serial

Egy megoldás a hardver integrációjára a ROS Serial amely UART, vagy TCP protokollra épülő, soros vagy hálózati kommunikációt használva. Korlátai miatt [7] nem képes nagy méretű üzentek használatára, valamit a nodok száma is korlátozott lásd. Szükséges a ROS csomagok használata a hardveren ami nem minden előnyös.

A [1] cikkben egy arduino típusú fejlesztő lappal valósítja meg a robot alacsony szintű szabályzását, meglemlíti hogy a rosserial-t nem tudja használni a limitációk miatt. A feldolgozó oldalon elkészít egy saját szoftveres modult amely lényegében ROS kapcsolt, és ezen a modulon keresztül valósítja meg a kapcsolatot a hardverrel. A kommunikációra soros *UART* protokollt használ.

A [6] könyv 8-ik fejezetben leírja hogyan lehet használni a rosserial-t, arduino valamint Raspberry Pi fejlesztő lapokon de viszont nem tesz említést a hátrányairól.

Ros Control

A ros controller [4] használatával összeköthetjük az alacsony szintű hardvert a ROS kere-trendszerben fejlesztett modulokkal, implementálva [16] a hardware_interface::RobotHW interfészét és létrehozva minden egyes rotációs csuklónak egy hardware_interface::JointStateHandle-t. A ábra 2.4.5 látható read() és write() függvényeken keresztül kell megvalósítani a kommunikációt a hardverrel, ez történhet hálózaton vagy soros porton keresztül.

ROS Control

Data flow of controllers

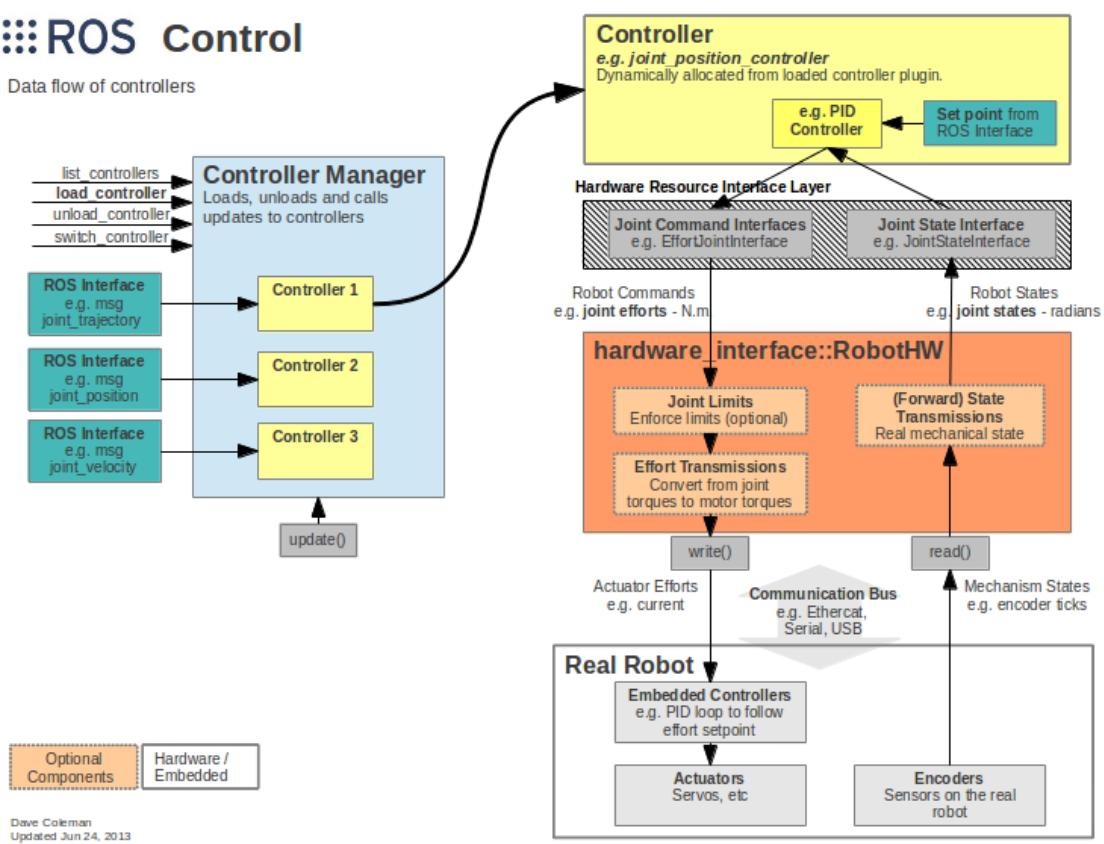

Figure 2.5. Ros Control modulokForrás:

Osztott Rendszer

A [18] cikkben leír egy megoldást arra hogyan lehetne smart eszközöként tekinteni a szenzorokra és beavatkozokra. Osztott rendszert *DSC* -t alkalmaz, ahol minden szenzornak saját mastere van, ezáltal minden node független lesz a hálózaton. A hálózat konfigurációját teljes mértékben ismerni kell minden nodenak a IP címét, de ezzel a megoldással futásidőben módosíthatjuk a hálózatot, *GUID* -t használ a új maszter bejelentésre a hálózaton, valamit ezzel is oldja meg az információk áramlását is. A kommunikációt a mesterek között ROS MultiPeer Architecture (RMPA) nevezet architektúrával oldja meg. Más rendszerekhez képest kétszer jobb időkésést valósított meg. Ami a hátránya, a szenzorok mellett egy mcu is szükséges amely képes egy operációs rendszert futtatni és egy rós masztert. Valóban robosztusabb modulárisabb lesz a rendszer ezáltal de drágább is. Kisebb rendszereknél mint inkább hátrány mint előny, de viszont komplex nagy területet lefedő rendszernél előnyös.

Egy másik hasonló megoldás ahol több ROS masztert lehet összekötni és felügyelni a multimeter _fkie megoldja a futásidőben való új maszter szinkronizációját, a topikok és a szervizek kezelését is.

2.5 Mobilis robotok modellezése

Négy kerekű modell

A mobilis robotok leginkább kerekekkel oldják meg a helyváltoztatásukat. Egy fontos probléma ezekkel a robotokkal az hogy milyen kölcsönhatások lepnek fel a kerék és a talaj között [20] [2] [3], és ezeket az erőket hogyan lehet modellezni. A [20] cikkben kidolgoz egy modellt amely segítségével képes meghatározni egy négykerekű robot pozícióját a kerekek forgási sebességéét felhasználva. A fent említett irodalmakban a *SSMR* típusú *OMP* vizsgálnak módélezés és pályakövetés szempontjából. Annak függvényében hogy a MR-t mozgató motorokat tekintve a következő variánsok lehetségesek: 4 kerék - 4 motor, 4 kerék - 2 motor, azonos oldalon levő kerekek összecsatolva fogas-szíjjal ez második megoldás egyszerűbb kevesebb szenzort és hajtó motort igényel. A [20] [3] irodalmakban a *HLC* sebesség referencia jelet ír elő a kerekeken, [2] a cikkben nyomatékokat ír elő amelyet az alacsony szintű szabályozóknak. Az *ICR* meghatározásával választotta. Több dolgot is feltételez: a robot forgásközpontja a robot középpontjában van, a robot azonos oldalán levő kerekek ugyanazzal a szögsebességgel forognak, a négy kerék minden érintkezik a talajjal és méretben is megegyeznek.

A [2] kifejezetten a *SSMR* jól ismert a robosztus félépítése miatt, nagyon jól alkalmazható terepen. Általában *DDV* mert a fordulást azáltal oldják meg hogy a jobb és bal oldali kerekek különböző sebességgel vagy különböző nyomatékok fejtenek ki a talajra. A [2] cikkben alkalmazott technológiáiak: *VFO CTM* a robot kerekeit szabályzó motoroknak nyomaték van előírva amit követniük kell.

Merőleges Nyomóerő (N)

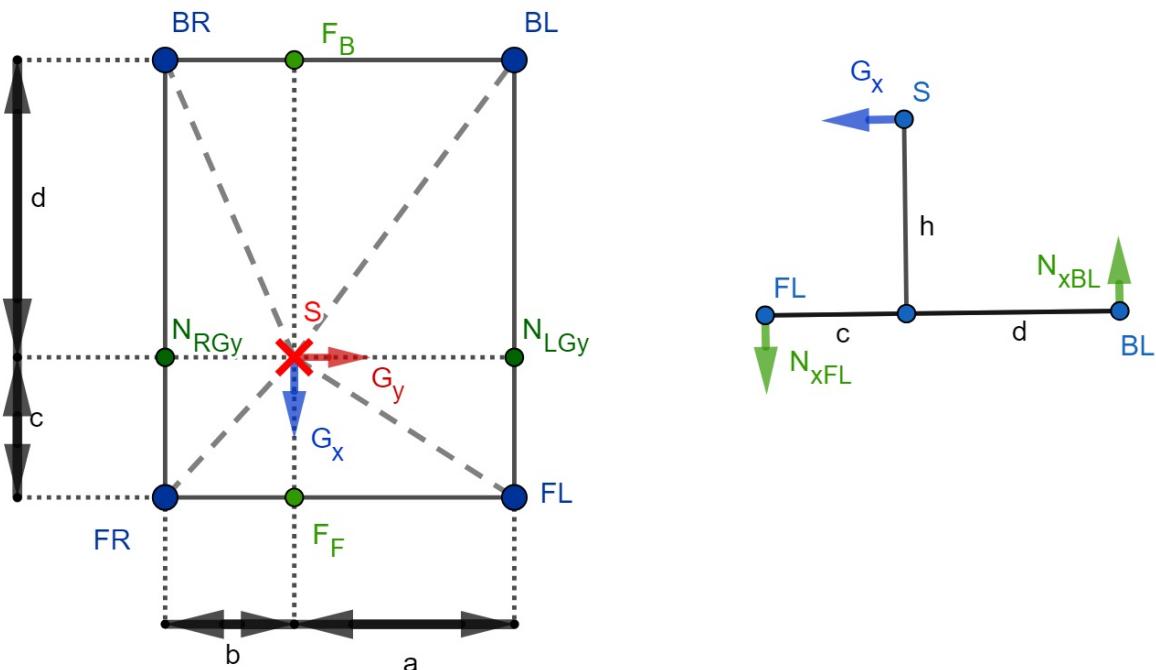

Figure 2.6. Merőleges nyomóerő a talajra 4W – *SSMR* típusú robot esetében.

Jelölje az α ábra 2.5.7 és β ábra 2.5.8 rendre a gravitációs vektor és a ZY, ZX sík által bezárt szög értéket fokban kifejezve.

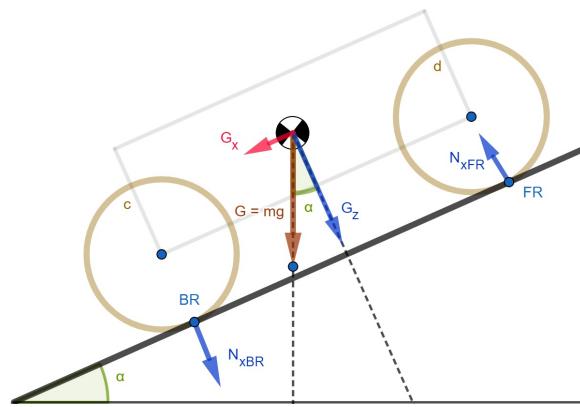

Figure 2.7. 4W – SSMR típusú robot lejtőn felfele oldal nézetből.

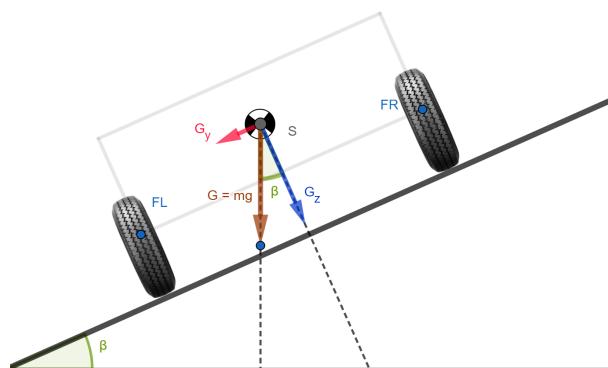

Figure 2.8. 4W – SSMR típusú robot lejtőn első nézetből.

$$N_{FGx} = \frac{hG_x}{c+d}, \quad N_{BGx} = -N_{FGx} \quad (2.1)$$

$$N_{RGy} = \frac{hG_y}{a+b}, \quad N_{LGy} = -N_{FGy} \quad (2.2)$$

$$N_{yBL} = \frac{dN_{LGy}}{c+d}, \quad F_{yFL} = -N_{yBL} \quad (2.3)$$

$$N_{yBR} = \frac{dN_{RGy}}{c+d}, \quad F_{yFR} = -N_{yBR} \quad (2.4)$$

$$F_F = \frac{G_z d}{c+d} + N_{FGx}, \quad F_B = G_z - F_F + N_{BGx} \quad (2.5)$$

$$F_{BR} = \frac{aF_B}{a+b}, \quad F_{BL} = F_B - F_{BR} \quad (2.6)$$

$$F_{FR} = \frac{aF_F}{a+b}, \quad F_{FL} = F_F - F_{FR} \quad (2.7)$$

$$N_{\perp} = [F_{FL} + N_{yFL} \quad F_{BL} + N_{yBL} \quad F_{FR} + N_{yFR} \quad F_{BR} + N_{yBR}]^T \quad (2.8)$$

$$W = a + b, \quad L = c + d \quad (2.9)$$

$$F_{FR} = \frac{aF_F}{W} \Rightarrow a = \frac{F_{FR}W}{F_F} \quad (2.10)$$

$$G_z = F_{FR} + F_{FL} + F_{BR} + F_{BL} \quad (2.11)$$

$$F_F = \frac{dG_z}{L} \Rightarrow d = \frac{F_F L}{G_z} \quad (2.12)$$

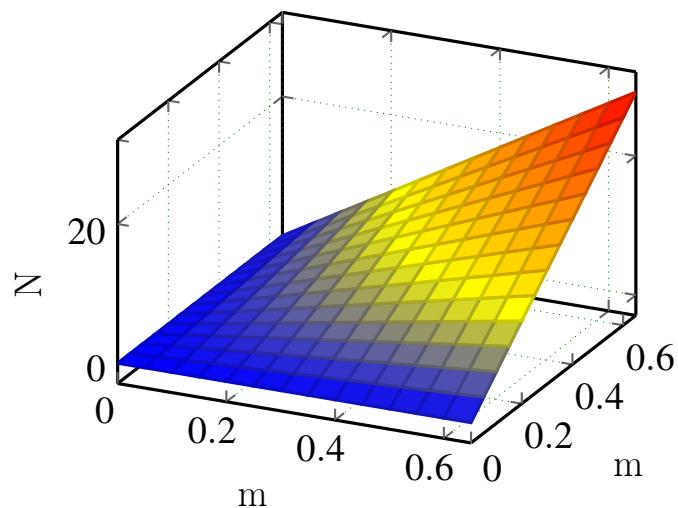

Figure 2.9. Kerek nyomoero valtozasa a sulypont fugvenyeben

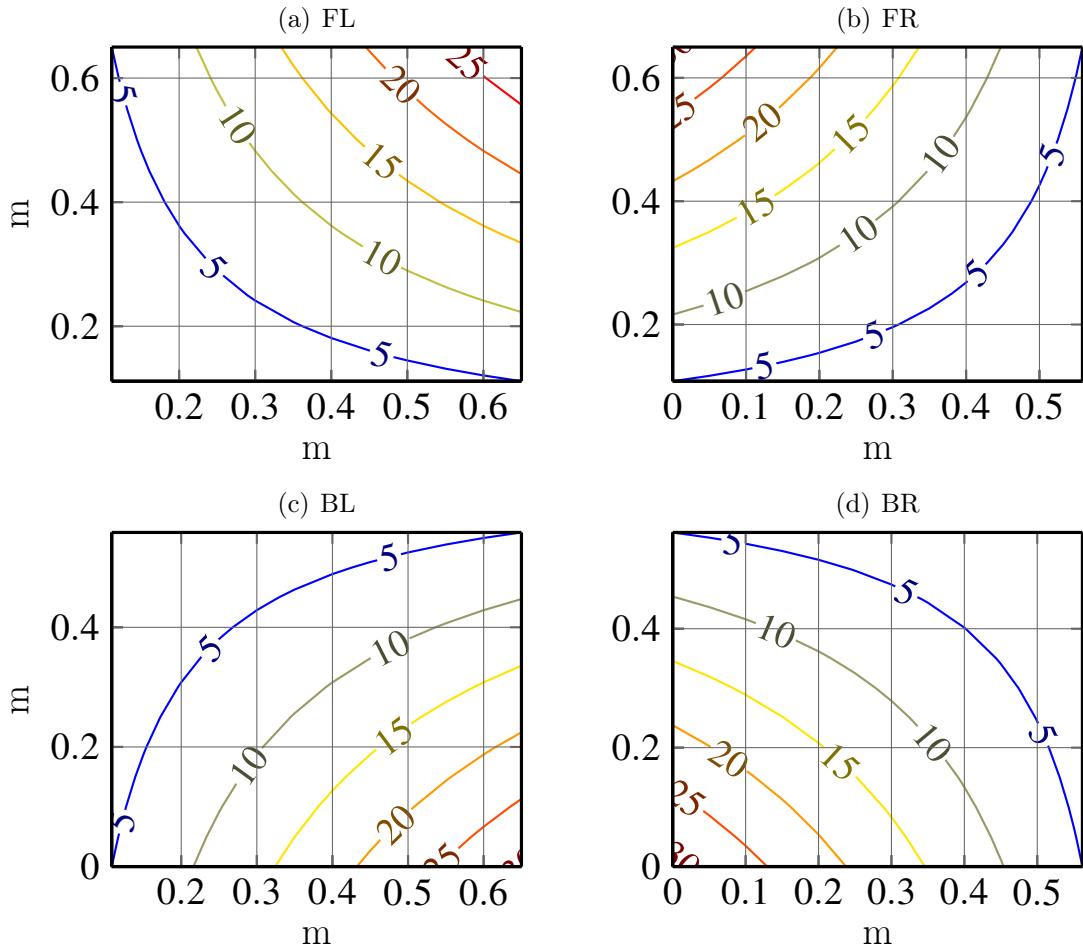

Figure 2.10. *SSMR – 4W* tipusu robot kereknyomoerok kerekenkeni változása a súlypont függvényében

Súlypont meghatározása mérésekkel

A robot mélypont meghatározása egy mérleg segítségével lemérve sorra minden kerék merőleges nyomóerőjét a talajra nézve. A mért adatok vízszintes helyzetben:

Node	Nyomó erő	Mértékegység
FL	11,8	kg
FR	13,2	kg
BL	17,1	kg
BR	17,9	kg

A súlypont pozíciója: $b = 20$ es $c = 30$

A mért adatok oldalra dőlt helyzetben (45°):

Node	Nyomó erő	Mértékegység
FL		kg
FR		kg
BL		kg
BR		kg

A súlypont pozíciója: $b = 20$ es $c = 30$

A mért adatok előre dőlt helyzetben (45°):

Node	Nyomó erő	Mértékegység
FL		kg
FR		kg
BL		kg
BR		kg

A súlypont pozíciója: $b = 20$ es $c = 30$

Kerekek Dinamikája

Az $I_w \in \mathbb{R}^4$ tartalmazza a kerekek inerciáját a forgás tengelyükhez képest. $\Omega \in \mathbb{R}^4$ a kerekek szögsebessége. A $W_r \in \mathbb{R}^4$ a kerekek sugara, $\tau \in \mathbb{R}^4$ a kerekek forgatónyomatéka.

$$I_w \dot{\Omega} = \tau - W_r F_x \quad (2.13)$$

$$I_w = \begin{bmatrix} I_{FL} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & I_{BL} & 0 & 0 \\ 0 & 0 & I_{FR} & 0 \\ 0 & 0 & 0 & I_{BR} \end{bmatrix}, \quad W_r = \begin{bmatrix} r_{FL} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & r_{BL} & 0 & 0 \\ 0 & 0 & r_{FR} & 0 \\ 0 & 0 & 0 & r_{BR} \end{bmatrix}$$

$$\tau = [\tau_{FL} \quad \tau_{BL} \quad \tau_{FR} \quad \tau_{BR}]^T, \quad \Omega = [\omega_{FL} \quad \omega_{BL} \quad \omega_{FR} \quad \omega_{BR}]^T$$

2.5.1 Kinematikai Modell

A ábra 2.5.11 látható a $4W - SSMR$ kinematikai modellje. Néhány feltételezés : a robot minden kereke mindenkor érintkezik a talajjal, a kerekek nem csúsznak forgásuk közben, külön van kezelve a laterális és a longitudinális súrlódás, a robot egy tömeg központtal van jellemezve, az alacsony szintű szabályzok tökéletesen követik az előírt referenciát.

A robot a ICR pont körül fordul, és csak a robothoz rendelt vonatkoztatási rendszer x tengelye mentén tud elmozdulni. Az y irányú sebességeket azt okozza hogy a jobb és bal oldali kerekek forgási sebessége eltér és így létrejönne egy oldal irányú csuszás.

Jelölje a rendre a K_{ik} a kerekek a talajjal való érintkezési pontját, ${}^R V_{ik}$ a K_{ik} pontok sebességet a robothoz rendelt VNR -ben, ${}^R V_{ikX}$ és ${}^R V_{ikY}$ rendre a ${}^R V_{ik}$ sebesség X és Y komponense robothoz rendelt VNR -ben. A ${}^R V_{ikX}$ megfelel a kerekek kerületei sebességének. A ${}^R V_{ik}^{COM}$ a COM pont sebességet a robothoz rendelt VNR -ben, illetve a ${}^R V_{ikX}^{COM}$ és ${}^R V_{ikY}^{COM}$ az X és Y komponense.

A robot és a globális VNR x tengelye között bezárt szög θ valamint X és Y a robot pozíciója a O ponthoz viszonyítva.

Az ICR pont helyzete a ${}^R V_{ik}$ sebesség vektorokra merőleges egyenesek metszés pontjában található és mindenkor a robothoz rendelt VNR Y tengelyen helyezkedik el.

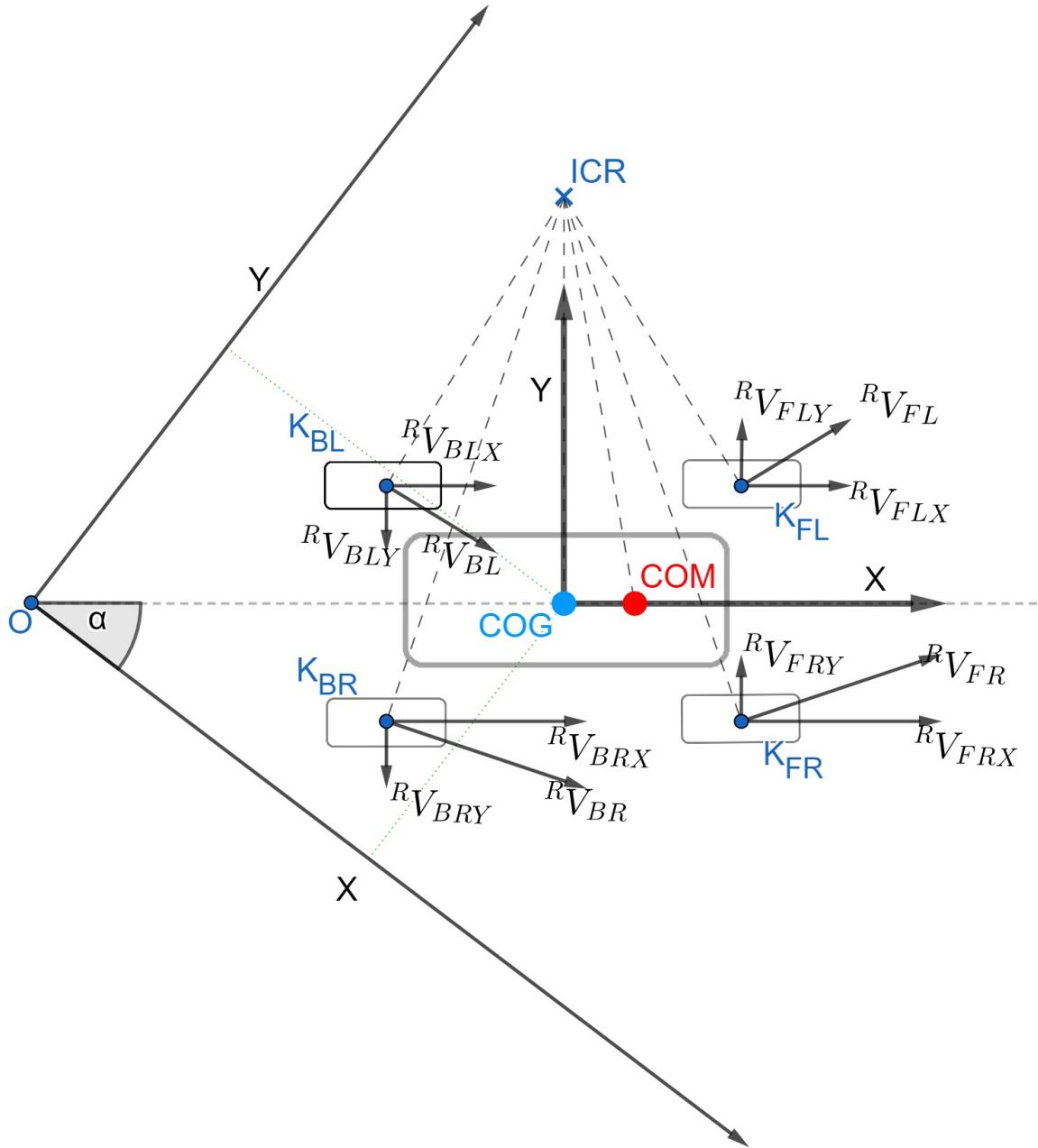

Figure 2.11. Kinematikai modell az $4W - SSMR$ típusú robotnak.

A \dot{q} a $4W - SSMR$ síkban modellezett állapot vektora a globális VNR -ben. ${}^R\omega^{COG}$ az COG pont körüli szögsebesség a robothoz rendelt VNR -ben. Az η jelölje a bemeneti értékeket. A d a COG és a COM pontok közti távolság.

A COM pontban mert értékek az egyenlet (2.14) segítségével szamolhatjuk a globális VNR -be. A COM pont sebességének y komponense megadható az egyenlet (2.15) segítségével. A nemholomonikus megkötés egyenlet (2.16) biztosítja azt hogy a robot nem tud oldal irányú mozgást végezni.

$$\dot{q} = \begin{bmatrix} \dot{X} \\ \dot{Y} \\ \dot{\theta} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \cos \theta & -\sin \theta & 0 \\ \sin \theta & \cos \theta & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} {}^R V_x^{COM} \\ {}^R V_y^{COM} \\ {}^R \omega^{COG} \end{bmatrix} \quad (2.14)$$

$${}^R V_y^{COM} = d\omega \quad (2.15)$$

$$\begin{bmatrix} -\sin \theta & -\cos \theta & -d \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \dot{X} \\ \dot{Y} \\ \dot{\theta} \end{bmatrix} = A(q)\dot{q} = 0 \quad (2.16)$$

$$\dot{q} = S(q)\eta \quad (2.17)$$

$$S(q) = \begin{bmatrix} \cos \theta & -d \sin \theta \\ \sin \theta & d \cos \theta \\ 0 & 1 \end{bmatrix}, \eta = \begin{bmatrix} {}^R V_x^{COM} \\ {}^R \omega^{COG} \end{bmatrix}$$

$$S^T A^T = 0 \quad (2.18)$$

2.5.2 Dinamikai Modell

A ábra 2.5.12 látható a $4W - SSMR$ -ra ható erők rendszerre. Jelölje a F_{ik} a K_{ik} pontokban a kerekek a talajra kifejtett erőt, F_{fxik} es a F_{fyik} rendre az x és y irányba ható súrlódási erőket a K_{ik} pontokban.

Az egyenletek (2.19)-(2.21) leírják a robot mozgását a globális rendszerben, felhasználva a robot VNR - ben mert erő hatásokat.

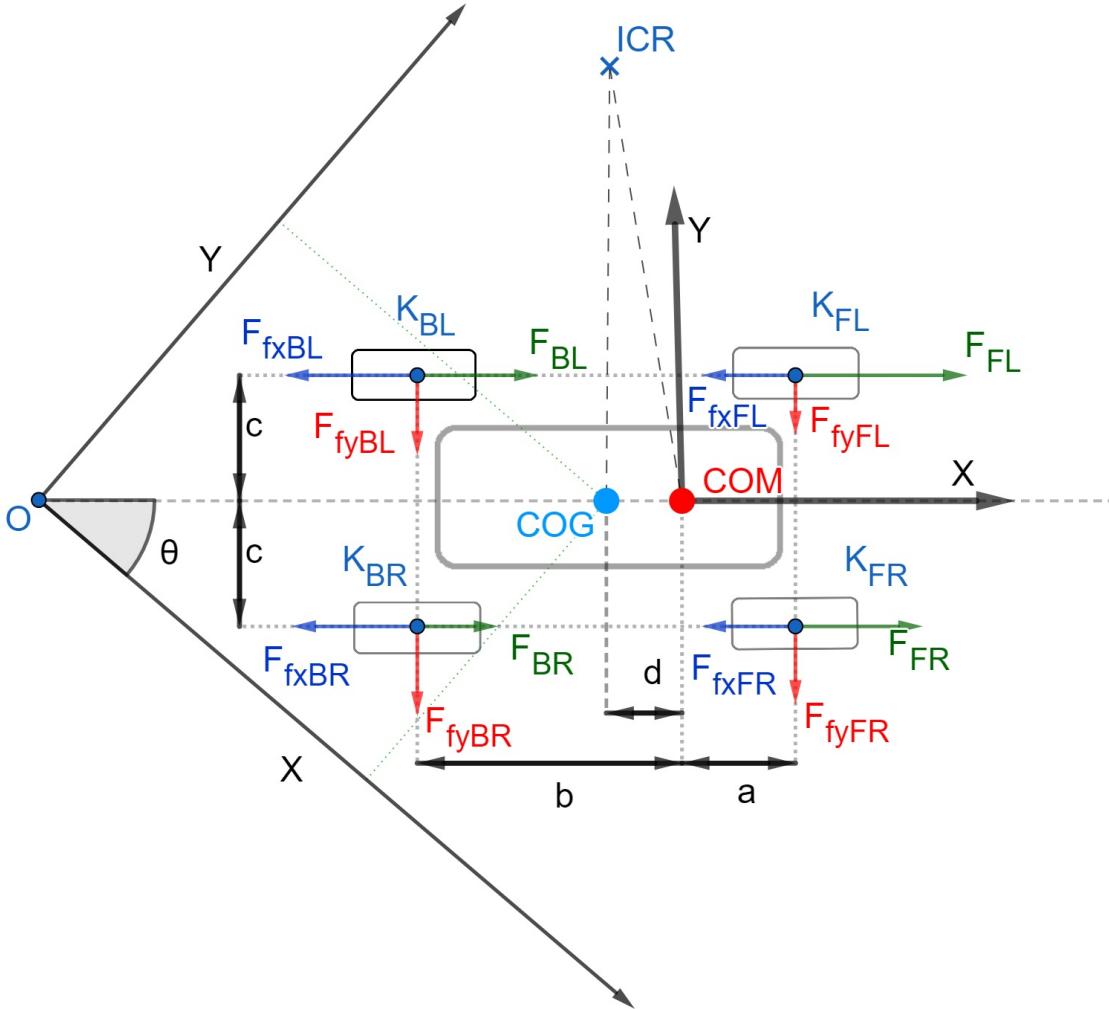

Figure 2.12. Kinematikai modell az *SSMR* típusú *MR* robotnak.

Az $F_x \in \mathbb{R}^4$ tartalmazza F_{ik} kerekek által a talajra kifejtett erőket. Az $F_{sx} \in \mathbb{R}^4$ és $F_{sy} \in \mathbb{R}^4$ súrlódási erők x és y tengely mentén a robot VNR-ben. A $F \in \mathbb{R}^2$ tartalmazza a jobb és bal oldali kerek által a talajra kifejtett erők összegét. Jelölje I a robot inerciáját a z tengely körül, M_a nyomatékok összege amelyeket a kerekek hoznak létre, M_r a nyomatékok összege amelyeket a súrlódások hoznak létre.

A $K_x \in \mathbb{R}^4$ és $K_y \in \mathbb{R}^4$ jelölje a súlypont pozíciója a kerek és talaj érintkezési pontokhoz viszonyítva a ábra 2.5.6 alapján.

Az $N \in \mathbb{R}^4$ tartalmazza a merőleges nyomóerőket talajra nézve, a K_{ik} pontokban.

$$m\ddot{X} = \xi F_x \cos \theta - \xi F_{sx} \cos \theta + \xi F_{sy} \sin \theta \quad (2.19)$$

$$m\ddot{Y} = \xi F_x \sin \theta - \xi F_{sx} \sin \theta - \xi F_{sy} \cos \theta \quad (2.20)$$

$$I\ddot{\theta} = M_a + M_r, \quad (2.21)$$

$$\xi = [1 \ 1 \ 1 \ 1]$$

$$F_{sx} = [F_{sxFL} \ F_{sxBL} \ F_{sxFR} \ F_{sxBR}]^T, \quad F_{sy} = [F_{syFL} \ F_{syBL} \ F_{syFR} \ F_{syBR}]^T$$

$$F_{sxik} = N_{ik} \mu_{xik} S_{xik}, \quad F_{sy} = N_{ik} \mu_{yik} S_{yik}$$

$$\mu_x = [\mu_{xFL} \ \mu_{xBL} \ \mu_{xFR} \ \mu_{xBR}]^T, \quad \mu_y = [\mu_{yFL} \ \mu_{yBL} \ \mu_{yFR} \ \mu_{yBR}]^T$$

$$S_x = [sgn(V_{xFL}) \quad sgn(V_{xBL}) \quad sgn(V_{xFR}) \quad sgn(V_{xBR})]^T$$

$$S_y = [sgn(V_{yFL}) \quad sgn(V_{yBL}) \quad sgn(V_{yFR}) \quad sgn(V_{yBR})]^T$$

$$M_r = M_{rx} + M_{ry} \quad (2.22)$$

$$M_{rx} = K_x^T F_{sx}, M_{ry} = K_y^T F_{sy}, M_a = K_x^T F_x \quad (2.23)$$

$$K_x = [a \ a \ b \ b]^T, \quad K_y = [c \ d \ c \ d]^T$$

$$F_x = [F_{FL} \ F_{BL} \ F_{FR} \ F_{BR}]^T$$

$$F = [F_{FL} + F_{BL} \ F_{FR} + F_{BR}]^T$$

Általános formában a $4W - SSMR$ dinamikai modellje a egyenlet (2.24) adható meg a [2] alapján. Jelölje $M \in \mathbb{R}^{3 \times 3}$ a tömegek és inerciák mátrixa, $R \in \mathbb{R}^3$ ellenálló nyomatékok és erők mátrixa, $B \in \mathbb{R}^{3 \times 2}$ bemeneti mátrix, A a megkötések vektora egyenlet (2.16) alapján, λ Lagrange együtthatók vektora. $F_d \in \mathbb{R}^3$ zajok vektora.

A egyenlet (2.24) az állapotok gyorsulását megkapjuk ha az egyenlet (2.17) időben deriváljuk, így az egyenlet (2.25)-t kapjuk.

Felhasználva a egyenlet (2.18) és egyenlet (2.25) és egyenlet (2.17) a egyenlet (2.24) egyenletet egyszerűbb alakra írhatjuk azáltal hogy minden tagot beszorzunk balról S^T -vel, így a egyenlet (2.26) kapjuk.

$$M(q)\ddot{q} + R(\dot{q}) + F_d = B(q)F + A^T \lambda \quad (2.24)$$

$$M = \begin{bmatrix} m & 0 & 0 \\ 0 & m & 0 \\ 0 & 0 & I \end{bmatrix}, \quad B(q) = \begin{bmatrix} \cos \theta & \cos \theta \\ \sin \theta & \sin \theta \\ -a & b \end{bmatrix}, \quad D = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \end{bmatrix}^T, \quad R(\dot{q}) = \begin{bmatrix} \xi F_{sx} \cos \theta - \xi F_{sy} \sin \theta \\ \xi F_{sx} \sin \theta - \xi F_{sy} \cos \theta \\ M_r \end{bmatrix}$$

$$\ddot{q} = S(q)\dot{\eta} + \dot{S}(q)\eta \quad (2.25)$$

$$\bar{M}\dot{\eta} + \bar{C}\eta + \bar{R} + \bar{F}_d = \bar{B}F \quad (2.26)$$

$$\bar{M} = S^T M S, \quad \bar{C} = S^T M \dot{S}, \quad \bar{R} = S^T \dot{R}, \quad \bar{F}_d = S^T F_d, \quad \bar{B} = S^T B$$

Robot Platform Sebesség Szabályzása

A kerekek előírt nyomatékát megkapjuk ha a egyenlet (2.27) -t használva. Az u szabályzó jelet kiszámíthatjuk ha az egyenlet (2.28)-t használjuk. Jelölje a K_η a szabályzó paramétereit. Csuszás szabályzó σ_η parameteri ρ_v linearis sebességért, és ρ_w szögsebességért felelős. Mindkét paraméter nagyobb kell legyen mint a zaj n megfelelő érteké.

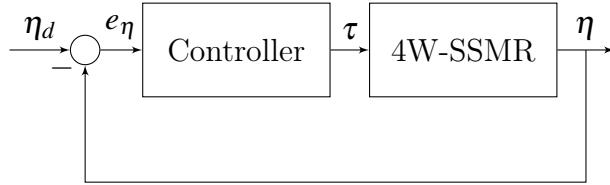

Figure 2.13. Kinematikai modell az *SSMR* típusú *MR* robotnak.

$$\tau = W_r D \bar{B} [\bar{M} u + \bar{C} \eta + \bar{R}] + I_w \dot{\Omega} \quad (2.27)$$

$$u = \dot{\eta}_d + K_\eta e_\eta + \sigma_\eta \quad (2.28)$$

$$e_\eta = \eta_d - \eta \quad (2.29)$$

$$e_\eta = [e_v \ e_w]^T \in \mathbb{R}^2, \quad \sigma_\eta = [\sigma_v \ \sigma_w]^T \in \mathbb{R}^2, \quad \sigma_v = \rho_v sgn(e_v), \quad \sigma_w = \rho_w sgn(e_w) \quad (2.30)$$

2.5.3 Mesterséges Erő Módszere

A [5] cikk alapján egy másik megközelítést használva modellez a robot. A q állapotokat meg kiegészíti a jobb és bal oldali kereke szögsebességével. Feltételezi hogy a kerekek sugara r mind a négy kereknél egyenlő, és a *COM* pont a robot szimmetriatengely helyezkedik el. Jelölje F a ellenálló erők és nyomatékok vektora. Hasonlóképpen az egyenlet (2.24) -hez a Lagrange egyenletet ír fel a dinamikai modellre. Az η tartalmaz az előírt sebességek vektora, az η_3 a sebességek vektora, a 3-dik eleme tartalmazza a generált sebességet amelyet úgy kell előírnunk hogy a hozzá tartozó előírt kerek sebesseg nulla legyen. Az $u \in \mathbb{R}^3$ a jobb és bal oldali kerekek előírt erőleadása a talajra.

$$A(q)\dot{q} = \begin{bmatrix} \cos \theta & \sin \theta & -c & -r & 0 \\ \cos \theta & \sin \theta & c & 0 & -r \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \dot{X} \\ \dot{Y} \\ \dot{\theta} \\ \Omega_L \\ \Omega_R \end{bmatrix} \quad (2.31)$$

$$M(q) = \begin{bmatrix} m & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & m & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & I & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & I_{FL} + I_{BL} & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & I_{FR} + I_{BR} \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \\ 0 & 0 \\ 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$F(q, \dot{q}) = [F_x \cos \theta - F_y \sin \theta \quad F_x \sin \theta - F_y \cos \theta \quad M_r \quad 0 \quad 0]^T \quad (2.32)$$

$$\dot{q} = G_e(q)\eta = \begin{bmatrix} \cos \theta & \cos \theta & -\sin \theta \\ \sin \theta & \sin \theta & \cos \theta \\ \frac{1}{c} & -\frac{1}{c} & 0 \\ 0 & \frac{2}{r} & 0 \\ \frac{2}{r} & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{pmatrix} \eta_1 \\ \eta_2 \\ \eta_3 \end{pmatrix} \quad (2.33)$$

$$\underbrace{G_e^T M G_e}_{M^*} \dot{\eta} + \underbrace{G_e^T (M \dot{G}_e + C G_e)}_{C^*} \dot{\eta} + \underbrace{G_e^T F}_{F^*} = \underbrace{G_e^T B u}_{B^*} \quad (2.34)$$

$$M^*(q) = \begin{bmatrix} m + \frac{I}{c} + 4\frac{I_k}{r^2} & m - \frac{I}{c^2} & 0 \\ m - \frac{I}{c^2} & m + \frac{I}{c^2} + 4\frac{I_k}{r^2} & 0 \\ 0 & 0 & m \end{bmatrix}, \quad F^*(q, \dot{q}) = [-F_x - \frac{M_r}{c} \quad -F_x + \frac{M_r}{c} \quad -F_y]^T$$

$$C^*(q) = \begin{bmatrix} 0 & 0 & -m\dot{\theta} \\ 0 & 0 & -m\dot{\theta} \\ m\dot{\theta} & m\dot{\theta} & 0 \end{bmatrix}$$

$$B^* = \begin{bmatrix} \frac{2}{r} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{2}{r} & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}, \quad (B^*)^{-1} = \begin{bmatrix} \frac{r}{2} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{r}{2} & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}, \quad \eta_r = \begin{pmatrix} \eta_{r_1} \\ \eta_{r_2} \\ \eta_{r_3} \end{pmatrix}$$

$$u = (B^*)^{-1} \{ M^* \dot{\eta}_r + C^* \eta_r + F^* - K_d e \} \quad (2.35)$$

$$\tau = W_r D[u_1, u_2]^T \quad (2.36)$$

$$e_{\eta_i} = \eta_i - \eta_{r_i} \quad (2.37)$$

$$\dot{\eta}_{r_3} = \frac{m\dot{\theta}(\eta_{r_1} + \eta_{r_2}) - F_y - K_d(\eta_3 - \eta_{r_3})}{m} \quad (2.38)$$

$$\eta_{r_1} = \frac{{}^R V_x^{COM} - {}^R \omega_r^{COG} c}{2}, \quad \eta_{r_2} = \frac{{}^R V_x^{COM} + {}^R \omega_r^{COG} c}{2}$$

2.5.4 Sebesség Szabályzás

A [3] cikkben a kerekek sebességét szabályozza, A jobb és bal oldali kerekek modelljét ARX becsléssel meghatározza a matematikai modellt és pólusáthelyezéses módszerrel a kívánt modellt állítja elő.

2.5.5 Útvonal Követés

Chapter 3

A rendszer implementálása

A robot egy négykerekű kültéri mobilis robot *4W – SSMR* amelynek négy különálló csiga áttétel, és egy DC motor mozgat.

Paraméter	érték	Mértékegység
Szélesség	80	[cm]
Hosszúság	80	[cm]
Magasság	40	[cm]
Önsúly	54	[kg]
Max sebessége	25	[cm/s]
Max fordulási sebesség	25	[°/s]
Kerék-átmérő	40	[cm]
Maximális kerék forgatónyomaték	1000	[N/m]

A roboton egy performáns számítógép felelős a ROSmaster és egyéb kiszolgáló nodok fűtatasáért, a rendszerhez, USB ábra 3.1.1 csatlakozóval kapcsolódó modulok:

Modulnév	Leírás
2xFPGA	CmodA7 https://reference.digilentinc.com/reference/programmable-logic/cmod-a7/reference-manual
IMU	ESP8266 arduino alapú rendszer, SPI protokollon keresztül olvassa az IMU mert értékeit, átalakítás után string formában uart protokollon küldődik a kiszolgáló ROS nodnak
GPS	Uart porton NMEA protokoll alapján ROS node fogadja az értékeket.
LIDAR	Leírás: https://www.robotshop.com/media/files/pdf2/rpk-02-datasheet.pdf , gyártó által biztosított ROS http://wiki.ros.org/rplidar integráció.

3.1 Alacsony szintű modulok

A roboton alacsonyszintű feladatait amelyek a motor hajtásokhoz kapcsolódó szenzorokat és vezérlő jelek elő allitasara hivatott a kétdaram CmodA7 20T FPGA fejlesztőlap. Négy tengely szögsebesseget kel szabályozni, egy FPGA két hajtást valósít meg. A ábra 3.1.1 alapján egy hajtáshoz tartozó I/O-k:

Név	Darab	Típus
Inkrementális enkoder	2	Digitális Input
Árammérő szenzor	1	Analóg Input
Motor vezérlő	3	Digitális Output
Végálas kapcsoló	1	Digitális Input

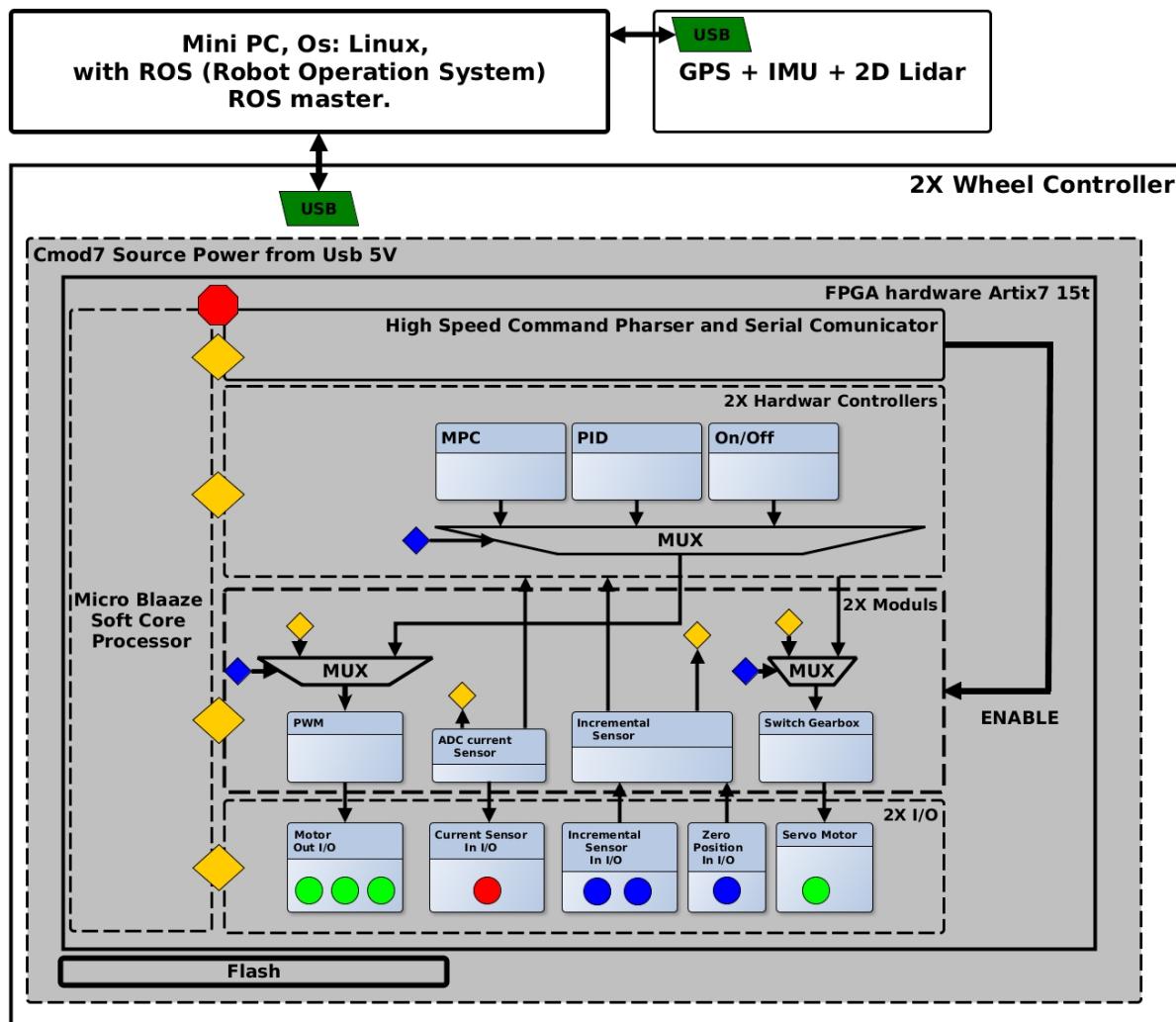

Figure 3.1. CmodA7 FPGA-ban kialakított architektúra amely a szenzorok és motor hajtások kezelésre hivatott

A rendszer tervezésénél a fő koncepció az volt hogy a rendszer arhitekturája dinamikus legyen a fejleszhetőséget tekintve, így a ábra 3.1.1 levo arhitekturnat kaptuk.

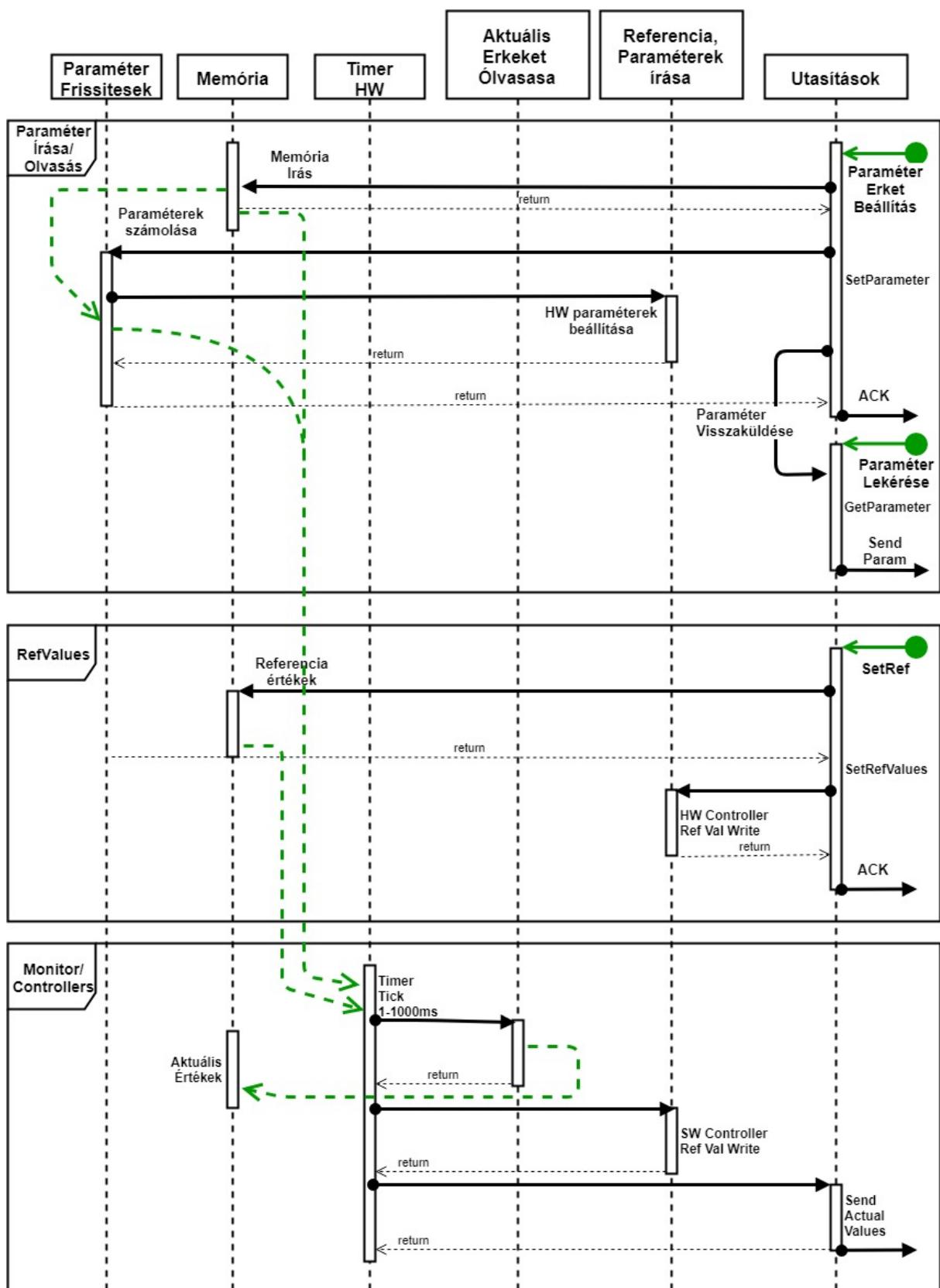

Figure 3.2. MicroBlaze proceszoron futo szoftver diagramja

3.1.1 FPGA alapu uart kommunikacio

Megvalositva a kommunikaciót a kiszolgalo ROS noddal, amely UART protokolra épített saját uzenetekból áll ábra 3.1.3.

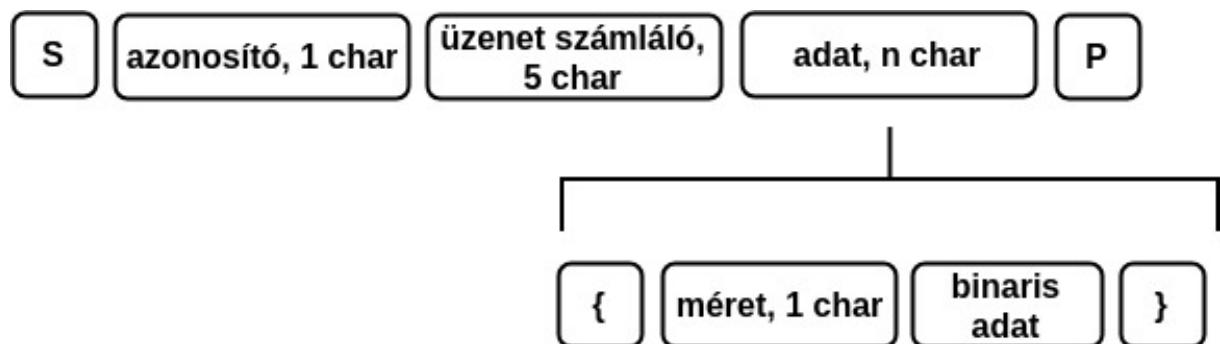

Figure 3.3. FPGA kommunikacions protokol altalanos csomag szerkezet

A modul megvalositja minden irányban a keretezést, parameterkent atadhato egy-egy karaktert jelzi az uzenet kezdetet es veget jelen esetben az *S* csomag kezdetet, mig a *P* a csomag veget jelzik. A proceszor cimtartomanyaba ilesztet modul rendelkezik egy 400byte karakterbol allo memoriaval, amelyhez egyidoban a proceszor es a hardver is hozzaferhet [22]. A kezdo keret beerkezte utan minden karakter bekerul a 400byte hoszu memoriaba sorba, kivetelt kepez ezalol a binaris adat tomb ahol a skip¹ karakterek kikerulnek a tombol.Jelen esetben a { es } kozt levo karakterek nem kerulnek ertelmezésre. A { utani elso karakter megadja a binaris adat hoszat ily tudja az ertelmezo hogy hol kell varnia a lezaro karaktert.

¹specialis karakterek amelyek jelzik az ertelmezo szamara hogy olyan karakter

kovetkezik amelyet a protokol ertelmezesben nem kell vegrehajtani.

3.1.2 Paramterek FPGA modul

Id	Nev (X lehet A vagy B)	Ertekek		Tipus	Leiras
		Min	Max		
1	TsTimerPeriod	1	1000	int16	Mintavetelezesi periodus [ms] ban.
2	GetDataPeriodical	0	1	int16	Kapcsolo ha 0 akkor nem kuld az FPGA mert ertekeket, különböző a TsTimerPeriod periodusi mintavetellel kuld.
3	TorqueCoefX			float16	Motor aram es nyomatek kozti egyuthato.
4	ActiveControllerX	0	65535	int16	Valaszhato szabalyzo tipusok hajtasonkent 0=Szoftvare PID szogsebesseg, 1=Hardver PID szogsebesseg, 2=Szoftver PID aram, 3=Hardver PID aram
5	MaxControlSiggnaX	0	32760	sint16	A beavatkozo PWM jel maximalis kitoltesi tenyezoje, linearisan 0->0% -tol 32760->100% -ig.
6	IncSenzResX	0	65535	int16	Inkrementalis szenzor altal generált inpluzusok szama egy teljes kerekfordulatra.FPGA oldalon ez a szam 10-el szorzodik.
7	IncSenzCountDirectionX	-1	1	sint16	inkrementalis szenzor jeleit feldogozo mudul szamolas iranyanak valtoztatasara szolgalo egyuthato.
8	Kp_Whell_PidX	0		float16	szogsebeseg szabalyzo, PID erositesi paramtere.
9	Ti_Whell_PidX			float16	szogsebeseg szabalyzo, PID integralasi ido.
10	Td_Whell_PidX			float16	szogsebeseg szabalyzo, PID derivalasi ido.

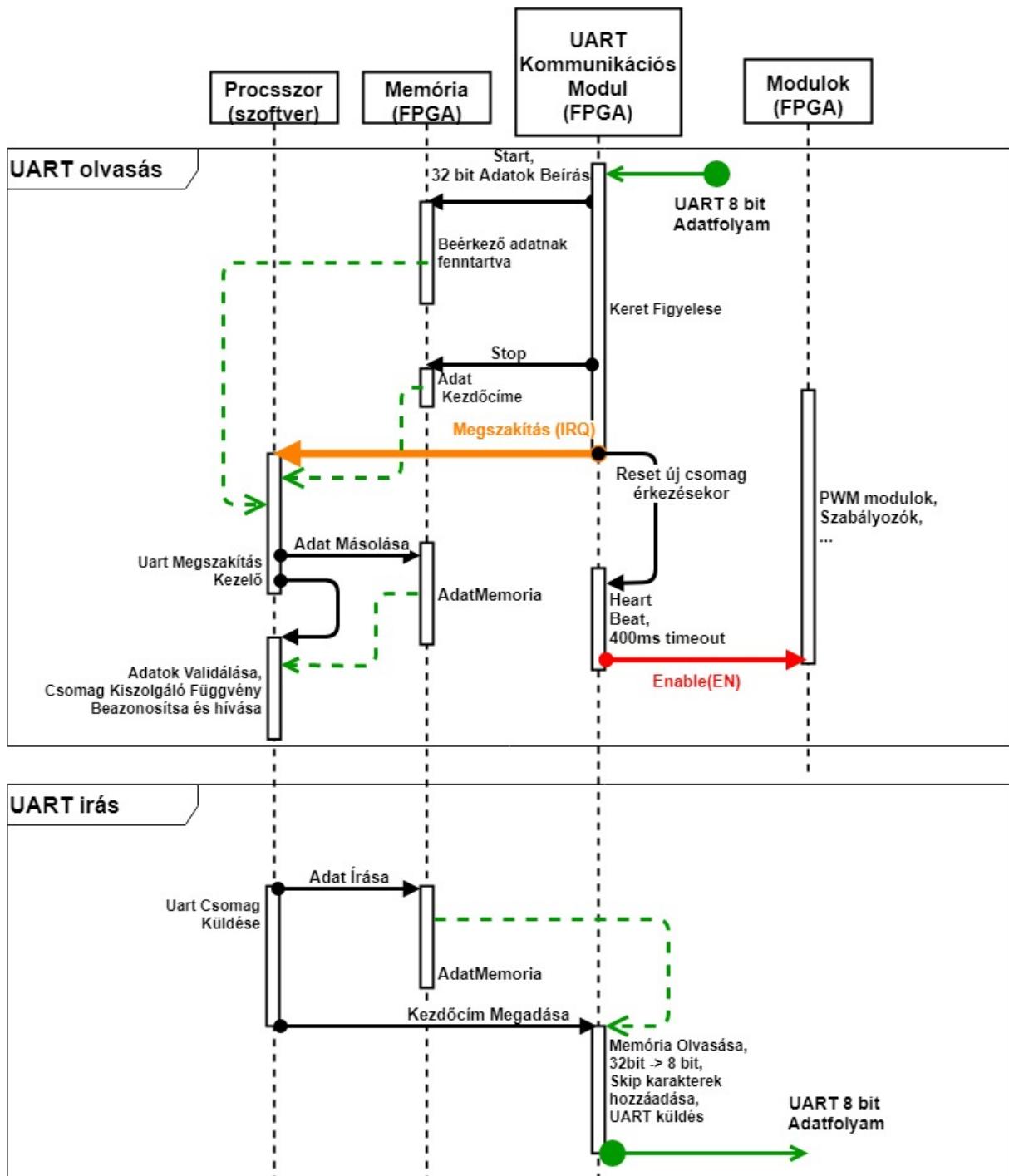

Figure 3.4. FPGA hardver/MicroBlaze proceszor es ROS node kozti kommunikacio megvalistiasa UART protokol alapjan

Az uzenet veget jelzo karakter az ábra 3.1.4 lathato folyamat alapjan a modul general egy hardveres megszakitast a procesornak, a proceszor kolvassa az adat kezdocimet, es elkezdi kiolvasni az adatokat a sajat adatmemoriajaba. Ekozben ha uj csomag erkezik a hardver kommunikacios modulhoz, elkezdodik annak beirasa a memoriaba, az elozo adatok felunemirasaval. A megszakitas ertelemzi a csomag tipusat es annak megfeleloen vegrehajtja a muveleteket amelyek lehetnek: Parameter ertekenek a bealitasa, Parameter ertekenek a lekerdezese, eloirt ertekek fogadasa, mert erteke kuldese, ACK megerosito uzenet kuldese/fogadása.

Az uzenetek kuldese hasonlokepen mukodik az olvasashoz, a hardver megoldja a keretezest es a skip karakterek beszurasat is.

Kommunikáció sebessége

Az uart sebesegé 1MBd² ami megfelel 131072 byte/s adatforgalomnak. A valosagban a komunikacio hibatlanul mukodik 1ms periodussal kuldott 100byte hoszu uzeneteket.

$$frekvencia = \frac{131072}{SizeOfPachage} = \frac{131072[byte/s]}{100[byte]} = 1310,072[Hz] \quad (3.1)$$

Biztonsagi megoldasok

Abbana az esetben ha kikultuk az elirt ertekeket a modulnak es ezutan a komunikacio megszakadt a modullal akkor a szabalyzok probaljak tartani az elirt ertekeket annak ellenere is hogy az mar lehet hogy megkelet volna valtozzon. Erre a celra bepitese kerult egy uzenet es egy logika (HeartBeat) amely csak a komunikacios modulhoz erkezik meg, es jelzi hogy a ROS jolmukodik, es forditva is. Abban az esetben ha a komunikacio megszakad lealitja a motrokat es a szabalyzokat, ábra 3.1.4 alapjan az Enable(EN) jel.

Irany	Uzenet	Periodis
FPGA->ROS	SEP	300 ms kotelezo
ROS->FPGA	mintavetelezett ertekek kuldese	dinamikusan modosithato

² megabaud

3.2 ROS

A roboton levő számítógépen Ubuntu 16.4 linux operációs rendszer fut, és ROS lunar keret rendszerben fejlesztet programok megoldják: -FPGA ROS kommunikációt, -távirányítás, -heartbeat biztonsági funkcionalitás,-IMU szenzor adatainak a beategyüttese,-térképezés és lokalizálás.

Az ábra 3.2.5 láthatóak a főbb nodok, topikok és a köztük levő relációk, a nodok és a topikok leírását a

Node Nev	Tipus	Leiras
/R es /L	FPGA Communication Modul	Jobboldali FPGA-val való kommunikációért felelős. Adatokat fogad/küld a 3.1.1 fejezetben leírt protokoll alapján, amelyeket továbbít a ROS operációs rendszerben működő nodoknak.
/ImuInBoxA	Imuxxxx	Feladata szöveges formában érkező adatok feldolgozása és a ROS keretrendszerbe integrálását oldja meg. Mert fizikai menyiségek:
/WheelOdometry		Kerekek mozgásából számolt robot elméleti pozíciója a térben
/TeleopJot		Feladata a joystick-tol érkező parancsok fogadása. Megvalósítja a <i>DeadManSwitch</i> gomb kezelését létrehoz egy globálisan engedélyező jelet a /setEMS-t és a /TeleopSight amely előírja a robot linearis mozgási sebességét és a forgási sebességét a Z tengely körül.
/rplidarNode		A lidar merési adatait olvassa ki és továbbítja a /scan topikban.
/rosserial_server		A megvalósítja a kommunikációt egy esp8266 fejlesztőlap és a ROS között amely az akkumulátorok feszültségeinek a merését végzi [7]. Joystick eszközök integrációját valósítja meg [17].
/Joy		Lidar merései alapján 2D térképet készít a környezetről, miközben lokalizálja a robotot ezen a térképen [12]
/hector_mapping		merésék elvégzésére szolgáló node, amely egy előre beállított intervallumokban az megadat referenciaértéket küld ki az FPGA ban levő szabályzóknak.
/Measurement		Átalakítja a robot sebesség állapotait és kiszámolja nyílt hurokban a szabályzok előírt értékeit. Abban az esetben ha a /movebase nodot használjuk, ez megoldja a robot pozíció szabályzását a térképen, így a /cmd _{vel} csomagot csak átalakítja /refVals csomaggá azáltal hogy azonos oldalon levő kereke ugyanazt a referencia értéket kell követniük.
/TelepoController		

3.2.1 Uzenet tipusok (.msg)

Az alábbi táblázatban láthatjuk a ROS operációs rendszer által szolgáltatott .msg üzenetek kiterjesztését amelyek lehetővé teszik az FPGA integrációját a ROS környezethez.

Üzenet típus	Értékek	Erkek típusa	Leírás
header	-	std_msgs/Header	Minden üzenet tartalmaz egy fejlécét amely információkat tartalmaz az üzenetről.
	seq	uint32	minden üzenetet egyedileg beazonosító szám
	stamp	time	idő-bélyeg amely a küldés időpillanatát tárolja.
	frame_id	string	
/GlobalEnable	systemIsOk	int16	=0 - a HLC működik. <>0 - a HLC nem működik
/refVals	names	string[]	
	ref_position	float[]	előírt szög pozíció
	ref_velocity	float[]	előírt szög sebesség
	ref_effort	float[]	előírt forgatónyomaték
/setEMS	value	int16	=0 - Vészleállító aktív. <>0 - Vészleállító nem aktív
/joyControll	vx	float64	A robot X tengely mentén előírt sebessége m/s-ban.
	omega	float64	előírt szög pozíció A robot Z tengely körüli forgása °/s-ban.
	ControlMode	int64	Választhatunk a HLC szabályzok típusa vagy a manuális irányítás közül =0 move_base szabályzó, =1 manuális irányítás joystick segítségével.

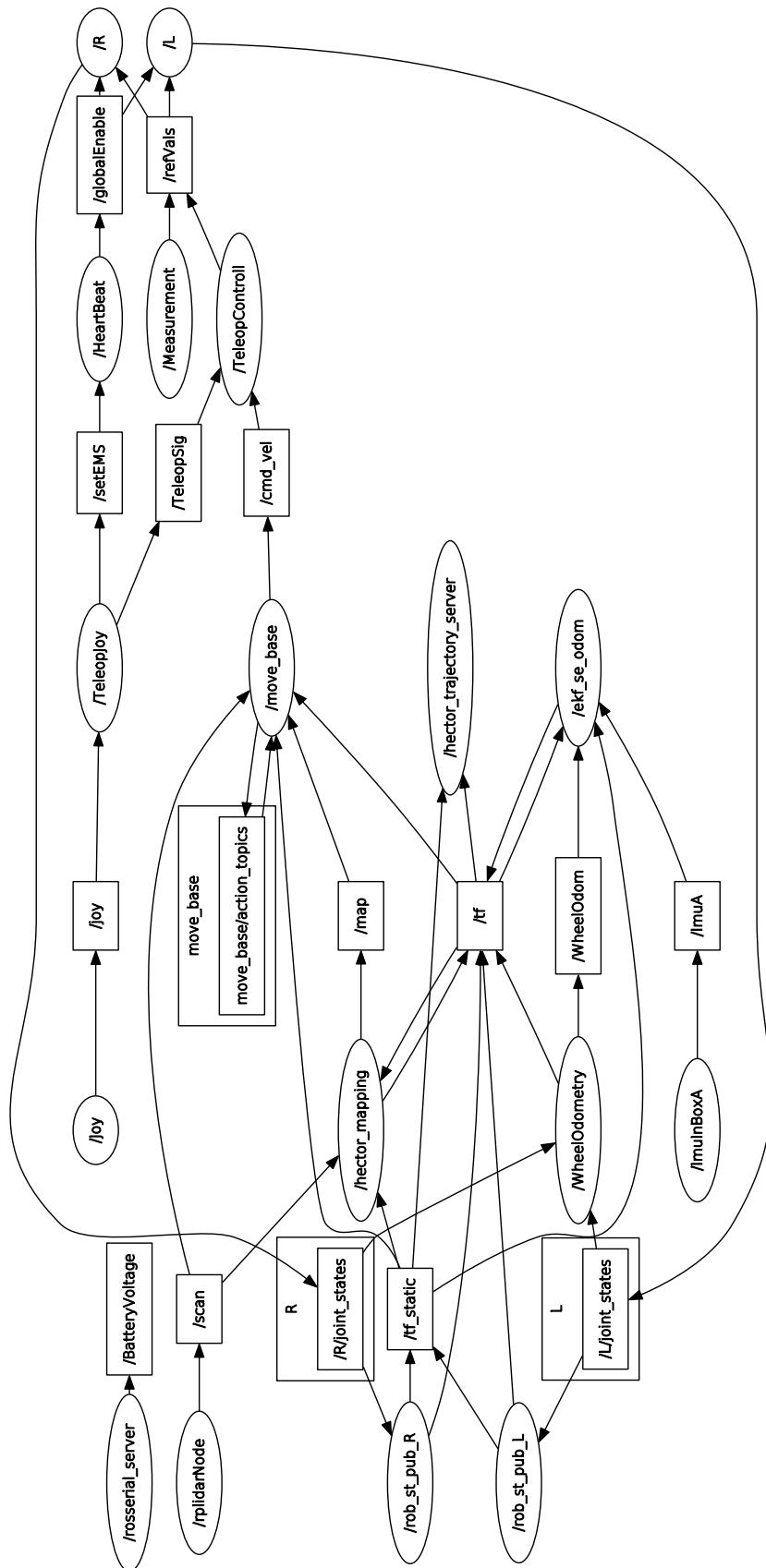

Figure 3.5. ROS graph

3.2.2 FPGA komunikacions modul ROS oldali integracio

A ROS biztosít a fejlesztőknek egy megoldást amelyek képesek újonnán létrehozót robot integrálását ROS környezetben [7]. Előnye hogy gyorsan látványos eredményt érhetünk el, de a működés sebessége és az üzenetek méretében is korlátozott. Ezen hátrányokból kifolyólag sajátos integráció volt szükséges amely integrálta az FPGA UART kommunikáció protokollt a ROS keretrendszerben működő más modulokhoz.

A ábra 3.2.6 diagram a kommunikáció node technikai megvalósítását, különálló szál gondoskodik az UART adatok lóvasasáról és írásáról. Az üzenetek értelemezését egy külön szál végzi és hívja fel a kiszolgáló fövenyeket. A paraméterek helyes beállításáról a ParamThread szál gondoskodik, paraméterek helyes beállításáról FPGA oldalon. Abban az esetben ha a hardver kap egy új paramétert a ábra 3.1.2 alapján az FPGA visszaküldi a kapott paramétert, a visszajelzésből a eldönthető hogy a paraméter a hardverben helyesen beállítódott-e. Abban az esetben ha nem megfelelő újraküldődik mindaddig amíg nem sikeres a beállítás.

A paraméterek kezelésére a ROS paraméter szerver a felelős [19], abban az esetben ha egy paraméter megváltozott amely az illető nodehoz köthető akkor a ábra 3.2.6 ábrán látható ParameterValtozott esemény előidézi a megváltozott paraméter elküldését az FPGAnak.

A globális engedélyező jel a ábra 3.2.6 MasterLive Enable, /globalEnable típusú üzenettel engedélyezhetjük a szabályzok működését, a folyamatos működéshez 500ms periódussal kellérkeznie. Abban az esetben ha a központi számítógép valami okból leállna akkor a hardveres szabályzok is leállnak. A node 300ms periódussal küldi tovább az engedélyező jelet az FPGA modulnak. A HardverLive jel információt szolgáltat a többi ROS környezetben futó és a működés szempontjából kritikus nodenak hogy az adott modul megfelelően működik e. Ezen információ birtokában a HeartBeat node leállítja a rendszert ha egyik FPGA modul nem válaszol.

3.2.3 Előírt értékek

A /refVals típusú üzenetben megkapjuk minden egyes motor előírt értéket annak fövenyében °/s ha sebesség alapján szabályzunk vagy N/m előírt nyomaték alapján szabályzunk.

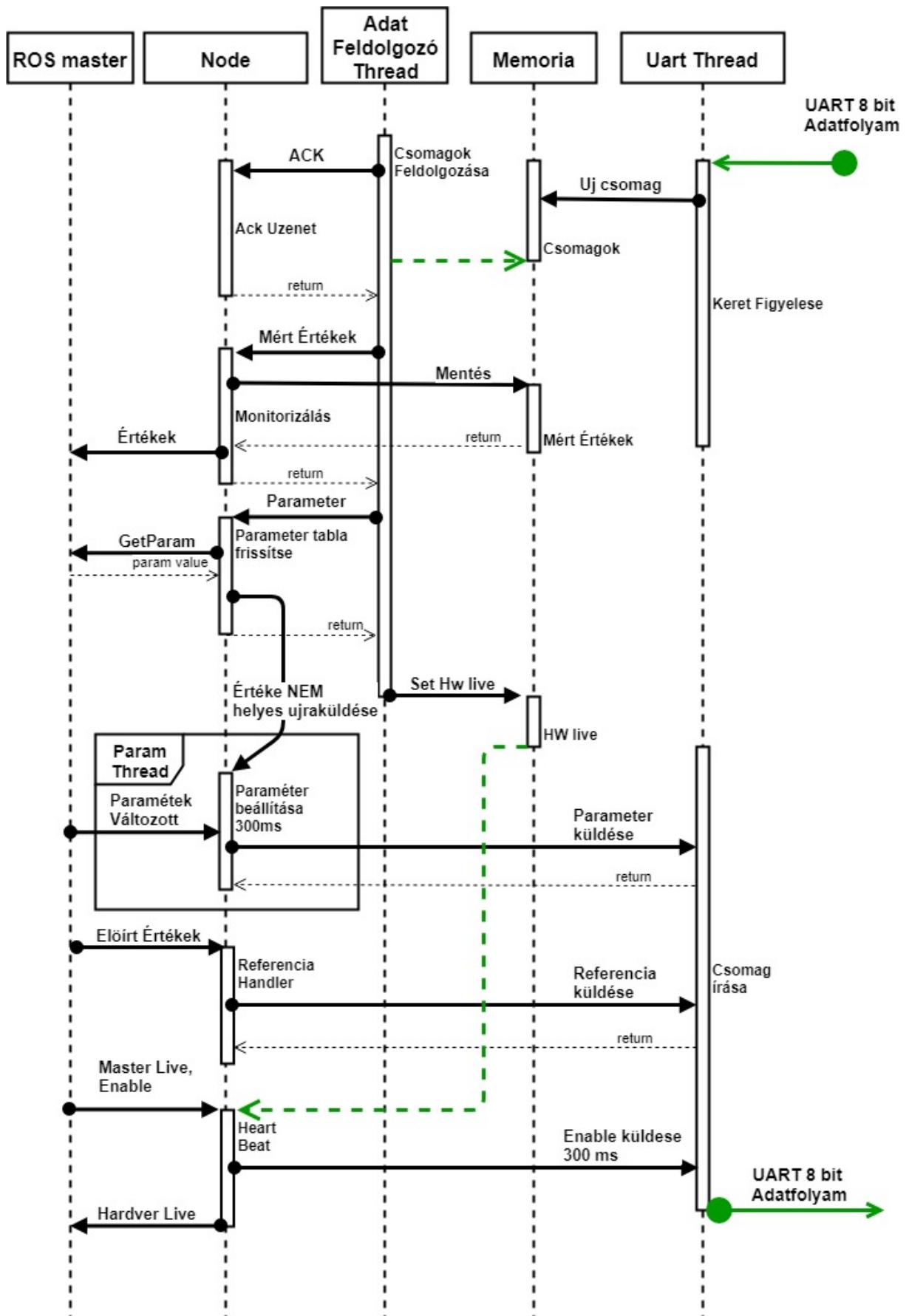

Figure 3.6. ROS integrálása Uart protkolhoz.

3.2.4 Vonatkoztatási Rendszerek

A vonatkoztatási rendszereket szükségesek mert a szenzorok és beavatkozó eszközök pozíciója és egymáshoz viszonyított helyzete is változhat. Sok esetben szükséges ismernünk egy adott eszköznek a múltbeli helyzetét, vagy egy másik vonatkoztatási rendszerhez képest a pozíóját vagy irányát. A ROS biztosít egy tf [21] nevű csomagot amely megvalósítja a szükséges eszközöket. A ábra 3.2.7 látható a kialakított vonatkoztatási rendszerek a roboton amely hűen modellezzi a fizikai robot kialakítását. A vonatkoztatási rendszereket két csoportba oszthatok:

- (a) rögzített pozíció és szögek, szabadságok 0: Szenzorok laser, BODY_link, wheel_odom, ImuALink VNR je a base_link a globális robot VNR köz:
- (b) rögzített pozíció csak szögek változnak, szabadságok 1: Kerekek VNR je: FL_link, BL_link, FR_link, BR_link a BODY_link hez képest csak Y korú foroghat.
- (c) pozíció és szög is változik, szabadságok 6: A robot base_link az helymeghatározás odom, és az odometria a térképhez map viszonyítva.

A robot modellt ROS környezetben URDF robot leíró, xml alapú fájlal lehetjük meg, [9] [10] [8]. Az <origin> tag az xyz paraméter alatt megadhatjuk a csukló pozíóját mindenkor tengelyen méterben kifejezve a <parent> tagban szereplő linkhez képest. Az rpy paraméter alatt az elfordulásokat rendre x, y, z tengelyek mentén radiánban. Az <axis> tagban beállíthatjuk a kényszereket, jelen esetben csak az y tengely körüli forgás engedélyezett. Az <link> tagban robot elemeket hozhatunk létre. Az alábbi XML-ben látható a robot fizikai leírása amely megfelel a valós szerkezetnek.

```
<robot name="mobile_robot_platform_4Wheel">
    <link name="base_link" > </link>
    <link name="FL_link" > </link>
    <link name="BR_link" > </link>
    <link name="BL_link" > </link>
    <link name="BODY_link"> </link>
    <link name="ImuALink"> </link>
    <link name="laser"> </link>

    <joint name="FL" type="continuous">
        <parent link="BODY_link"/>
        <child link="FL_link"/>
        <origin xyz="0.29 -0.33 0" rpy="0 0 0" />
        <axis xyz="0 1 0" />
    </joint>

    <joint name="FR" type="continuous">
        <parent link="BODY_link"/>
        <child link="FR_link"/>
        <origin xyz="0.29 0.330 0" rpy="0 0 0" />
        <axis xyz="0 1 0" />
    </joint>

    <joint name="BL" type="continuous">
```

```
<parent link="BODY_link"/>
<child link="BL_link"/>
<origin xyz="-0.29 -0.330 0" rpy="0 0 0" />
<axis xyz="0 1 0" />
</joint>

<joint name="BR" type="continuous">
    <parent link="BODY_link"/>
    <child link="BR_link"/>
    <origin xyz="-0.29 0.330 0" rpy="0 0 0" />
    <axis xyz="0 1 0"/>
</joint>

<joint name="imuAandGPS" type="fixed">
    <parent link="base_link"/>
    <child link="ImuALink"/>
    <origin xyz="0.125 0.03 0.11" rpy="0 0 0" />
</joint>

<joint name="laserAJoin" type="fixed">
    <parent link="base_link"/>
    <child link="laser"/>
    <origin xyz="0.39 -0.02 0.23" rpy="0 0 3.14" />
</joint>

<joint name="contact" type="fixed">
    <parent link="base_link"/>
    <child link="BODY_link"/>
</joint>
</robot>
```

Recorded at time: 1557859811.5

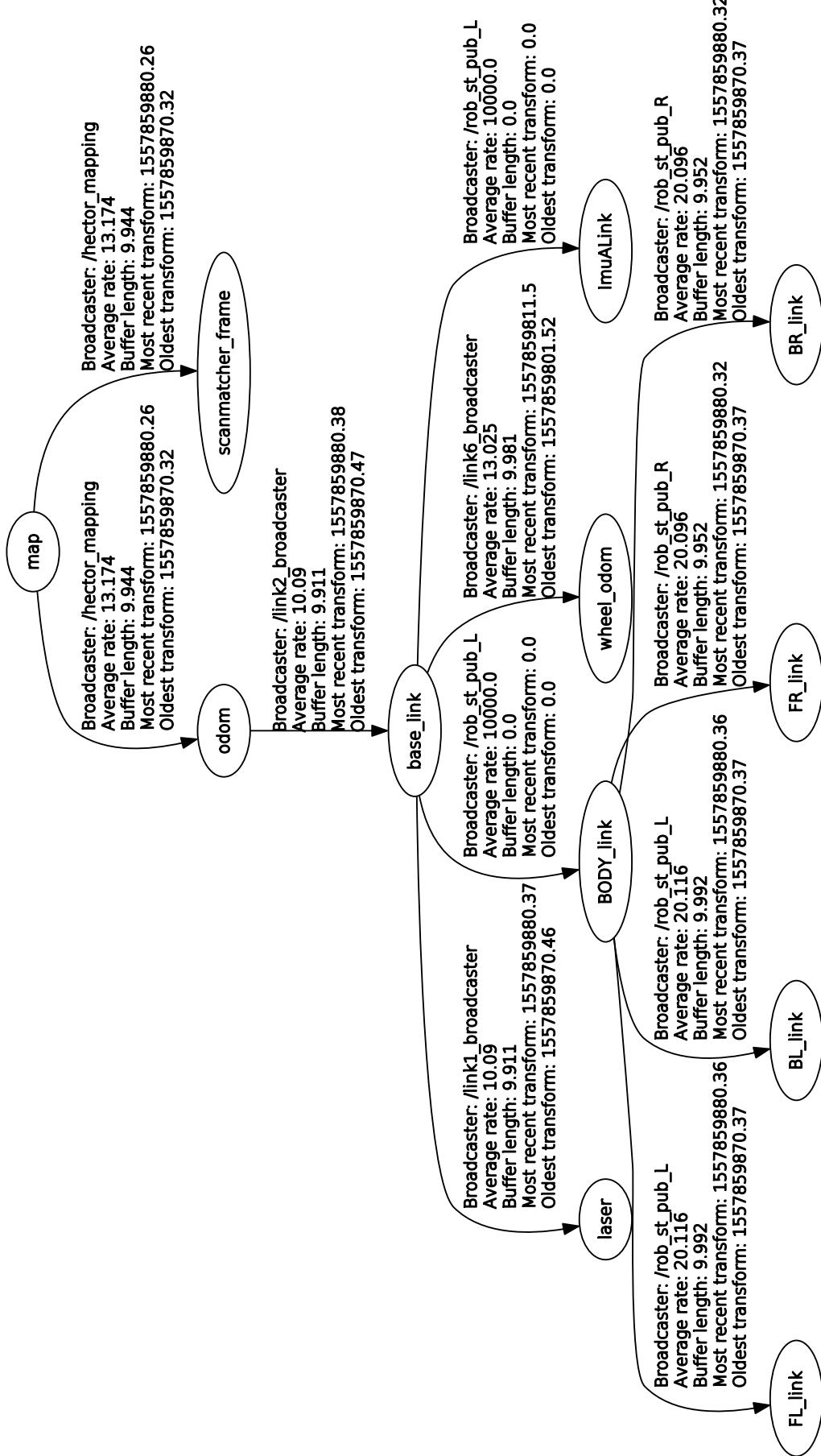
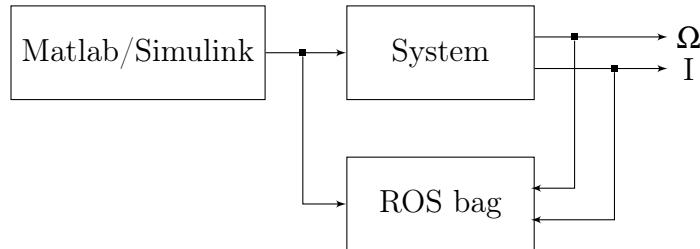

Figure 3.7. A megvalositott robot VNR-k közti reláció

3.3 Kerekek Pid Szabalyzo hangolas

A pid a legelterjedtebb szabályozó egyszerű feladatok elvégzésére, esetünkben is elegendő a kerekek szögsebesség szabályzására kerekenkénti egy PID szabályzóval. A PID szoftveresen fut a uBlaze processzoron. Bemenete egy előírt forgási sebesség °/s ban és kimenete egy -32000 és 32000 egész típusú érték. A kimenti érteke a PWM kitöltési tényezőt jelesi, az előjel pedig a beavatkozás irányát. Matlab/Simulink környezetben használva a Robotix Toolbox segítségével direktben pwm beavatkozó referencia értéket írtam elő a motroknak. A beavatkozó jel előállítása és elküldési a fizikai eszköznek 0-100%-ig 10% lépcsőkben amelyek 0% kitoltesékkal vanak megszakítva. A mert adatokat rosbag csomagba mentve majd a System Identification Toolbox használatával identifikáljuk a rendszer modellt. A rendszer bemenete egy beavatkozó jel ami fizikailag feszültségeinek fele meg 0V és 12V között. A kimenetek a forgási sebesseg. A mert adatokat Matlab/System Identification használatával megbecsüljük a rendszer modeleket. Nemlinearis modelt becsunk Hammerstein-Wiener model [15] használva, 1 kimenet és 1 bemenet, a linearis átviteli fugveny fokszama: zérusok nb = 2, polusok nf = 3, keses a bemenet és a kimenet között nk = 1. A becsült adatok 94%ban megfelelnek a mert rendszernek.

A mereseket a robot kerelei és a talaj erintekzese nélkül vegeztem. A becsült modelt a bemenet 50/% korul linearizáljuk és a linearizált modelból átviteli fugvenyt készítünk. $tf = tf(linearize(model, 16000))$; utasutast használva Matlab környezetben. A linearizált modelt Matlab/PidTuning eszközt használva behangolunk kiszámítjuk a megfelelő PID szabályzó paramtereit.

A becsült rendszer átviteli függvénye $H_s(z)$, mintavetelzési periódus $T_s = 0.05s$.

Nagyobik fokozatban

A becsült modelt oszehasonlitva a mert értékekkel a ábra 3.3.8, a model nemlinearis becsült model megfelel a mert értékeknek.

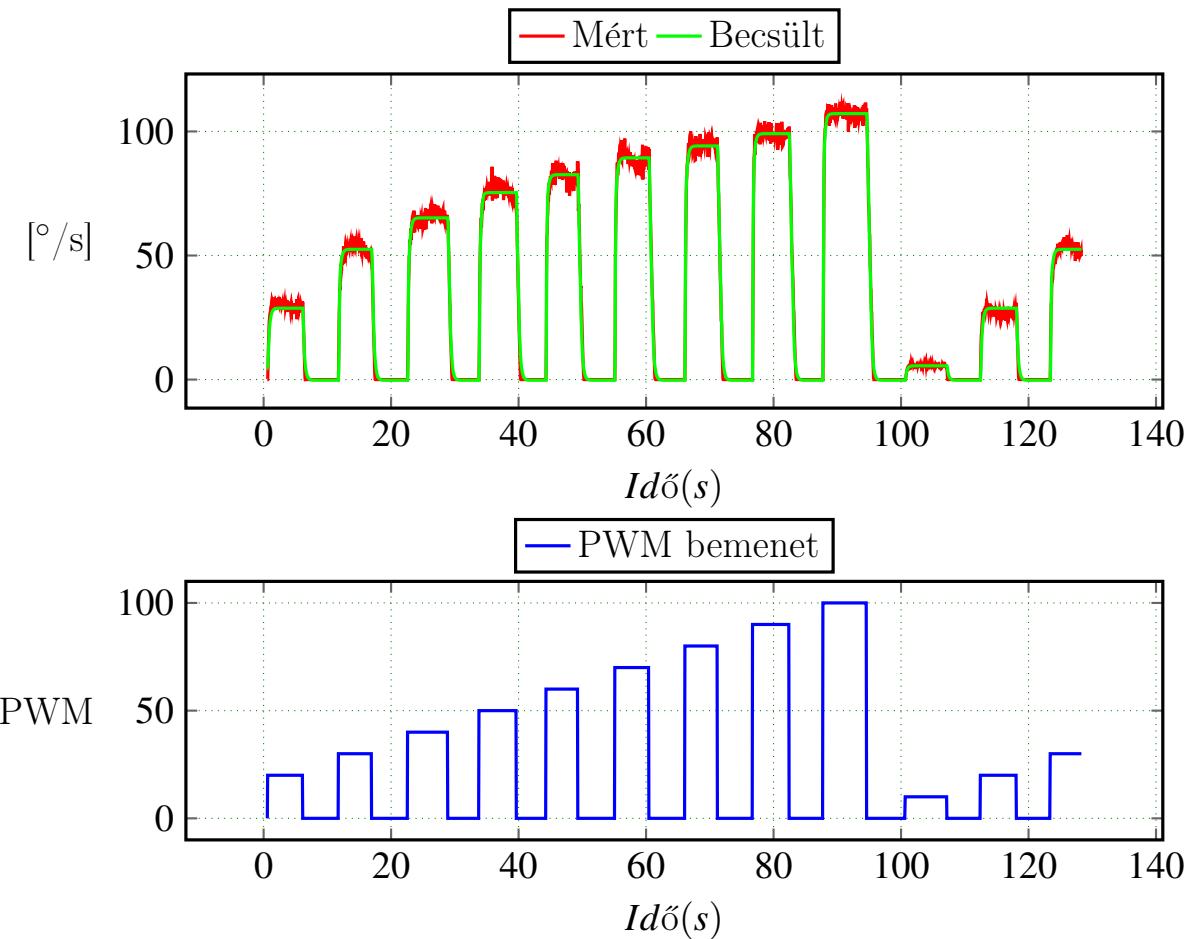

Figure 3.8. Nagy fokozat Hammerstein-Wiener becsült model valasza, es a mert ertekek.

Az atviteli fuggveny a bemenet 50/% korul linearizalva.

$$H_s(z) = \frac{-0.07017z^{-2} - 0.053z^{-1}}{-0.2117z^{-3} + 0.7321z^{-2} - 1.393z^{-1} + 1} \quad (3.2)$$

A tervezett PID szabályozó paramétere Kp: 7.11 , Ti: 23.66 , Td: 0.43

Kisebik fokozatban

A becsült modelt oszehasonlitva a mert ertekekkel a ábra 3.3.9, a model nemlinearis becsult model megfelel a mert ertekeknek.

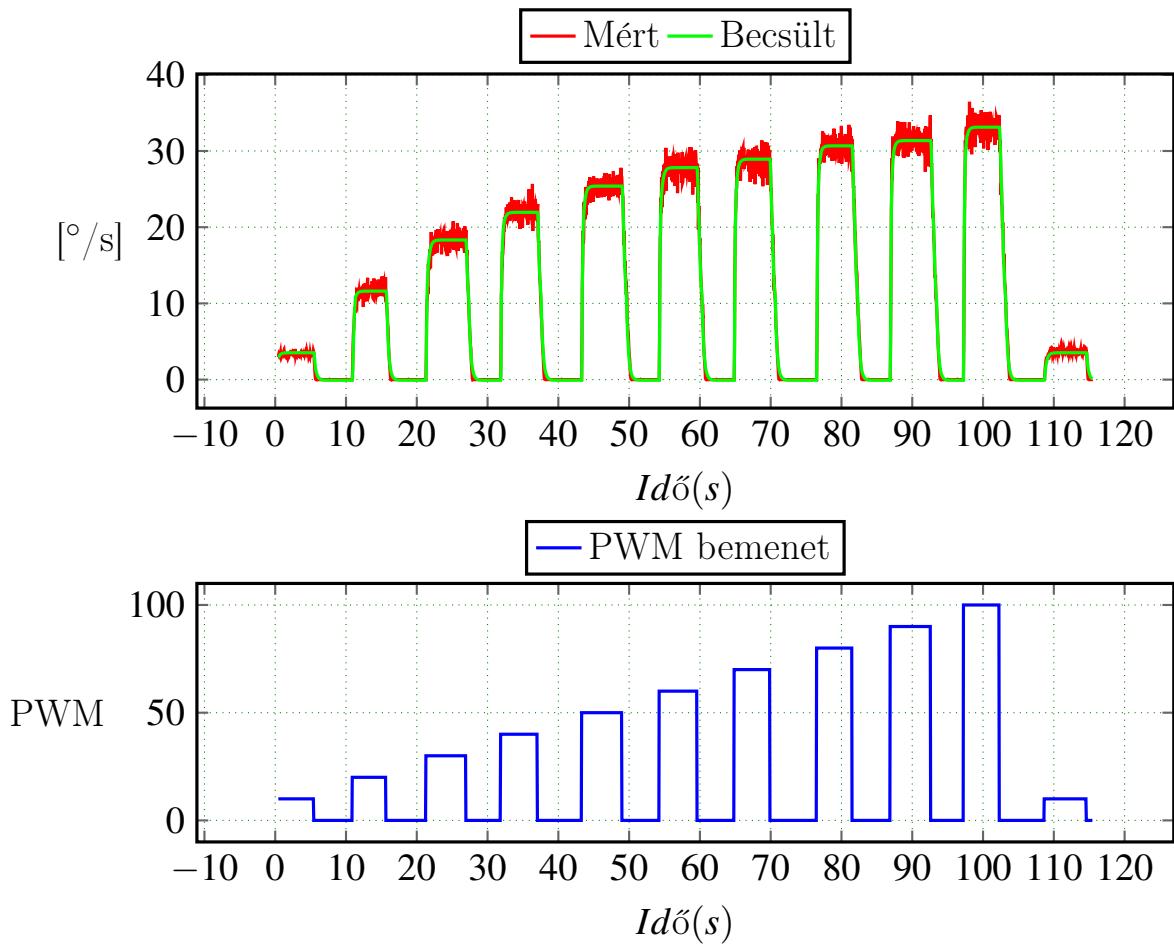

Figure 3.9. Kis fokozat Hammerstein-Wiener becsült model valasza, es a mert ertekek.

Az atviteli fuggveny a bemenet 50/% korul linearizalva.

$$H_s(z) = \frac{-0.0291z^{-2} - 0.009263z^{-1}}{-0.198z^{-3} + 0.7058z^{-2} - 1.394z^{-1} + 1} \quad (3.3)$$

A tervezett PID szabályozó paraméterek: Kp: 15.96 , Ti:51.51 , Td:1.237

3.4 Pályakövettes feladatok

Algorithm 1 Pályakövetes Algoritmusa

```

1: function GetNextControl( $X_a, Y_a, \alpha_a, X_t, Y_t, \alpha_t, Tr, Tr_\alpha, \Omega_{max}, V_{max}$ )
2:    $e_x = X_a - X_t$ 
3:    $e_y = Y_a - Y_t$ 
4:    $d = \sqrt{e_x^2 + e_y^2}$ 
5:    $\alpha_i = dir(X_a, Y_a, X_t, Y_t)$                                 ▷ Két ponton átmenő egyenes iránytényezője
6:    $e_\alpha = \alpha_i - \alpha_a$ 
7:   if  $d > Tr$  then
8:     if  $e_\alpha > Tr_\alpha$  then                                     ▷ Fordulj a cél fele
9:        $\Omega = Rotate(e_\alpha, \Omega_{max})$ 
10:       $V_x = 0$ 
11:    else                                                       ▷ Haladj a cél fele és korrigáld az élfordulást
12:       $\Omega = Rotate(e_\alpha, \Omega_{max})$ 
13:       $V_x = Vx(d, V_{max})$ 
14:    end if
15:  else                                                       ▷ Kitűzött pozícióba érkezett
16:     $e_\alpha = \alpha_t - \alpha_a$ 
17:    if  $e_\alpha > Tr_\alpha$  then                                     ▷ Fordulj a kitűzött irányba
18:       $\Omega = Rotate(e_\alpha, \Omega_{max})$ 
19:       $V_x = 0$ 
20:    else                                                       ▷ Pozíció és irány rendben
21:       $\Omega = 0$ 
22:       $V_x = 0$ 
23:    end if
24:  end if
25: end function

```

3.5 Meresek

Ebben a fejezetben tanulmányozásra kerül a robot viselkedése abban az esetekben ha valamely kerék meghibásodik, és ezáltal nem megfelelően működik. Hasonló eset történt a Marson a Spinit mars roverrel (2006, Március, 13) [14] amikor az első jobb kereke meghibásodott. A megoldás az volt hogy a robot mozgása optimálisabb lesz energia felhasználás szempontjából ha háttal megy. Az energia ellátása is véges volt, kiszolgáltatott volt a napsütésnek, a nap elemekre rakodót por miatt csökkentek a ayok hatásfoka így sokkal alaposabb mozgás pálya tervezésre volt szükség. Problémák adódtak a homokos talajjal is, a Spirit mars járonak, kerekei a homokba süllyedtek és beragadtak, a földi irányító csoport egy másolat segítségével próbálta kimozdítani a csapdaból. A hasonló eseteket elkerülhetők lennének, ha ismerve a robot korlátait olyan mozgás pályát határoznak meg amellyel elkerülhetjük ezen akadajokat, vagy időben detektálhatjuk ezen problémákat pl: homokba süllyedés érzékelése.

A robottal a következő méréseket fogjuk elvégezni:

- (a) BL kerék blokált
- (b) BL és BR kerék blokált
- (c) BL kerék maximálisan pörög
- (d) BL és BR kerék maximálisan pörög

3.5.1 Differenciális Forgás Vízszintes Talajon

Diferenciális forgásnak nevezük azt amikor a jobb és ball oldali kerekek sebesége megegyező, csak irányukban ellenkező, így a robot belső területén belül jön létre a ICR pont a COG közeleben kelene legyen ábra 2.5.11.

3.5.2 Feloldali kerekek blokolva kavicsos talajon

A robot baloldali kerekei leblokkolva és a jobboldali kerekei $50^\circ/\text{s}$ szögsebeséggel forognak. Az eredmények alapjan a ábra 3.5.11 latható a robot által leírt pálya. A mozgas során több mint 360° ot fordult és mondhatni korpalyat írt le. A talajjal való surlodások miatt a robot nem tökéletesen fordul ez latható abbol is hogy a masodszori fordulás mar az előző pályatol eltérő pozícioban található.

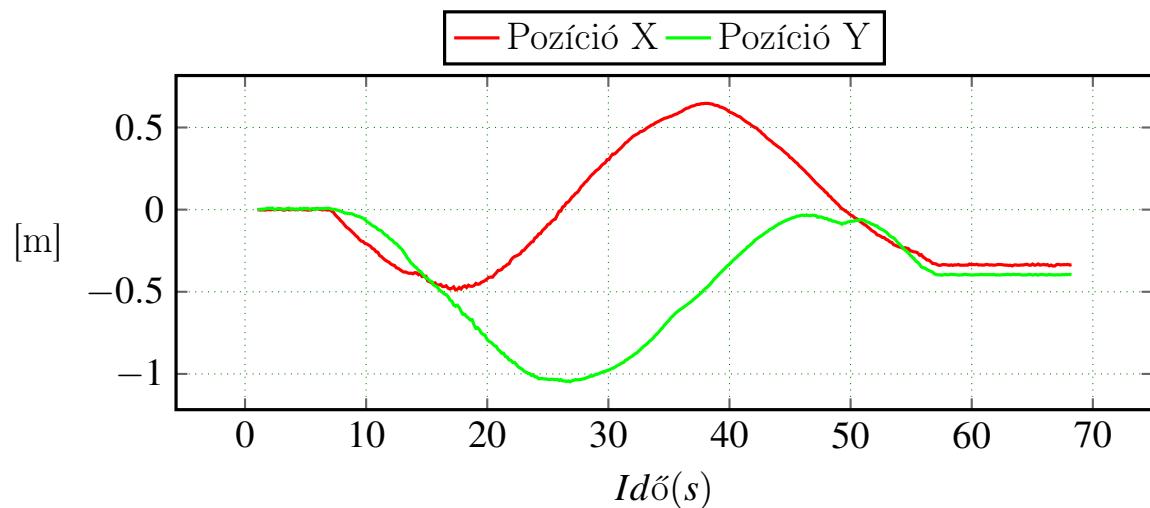

Figure 3.10. *SSMR – 4W* típusú robot mozgása, tengelyekre bontva, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR=50^\circ/s$

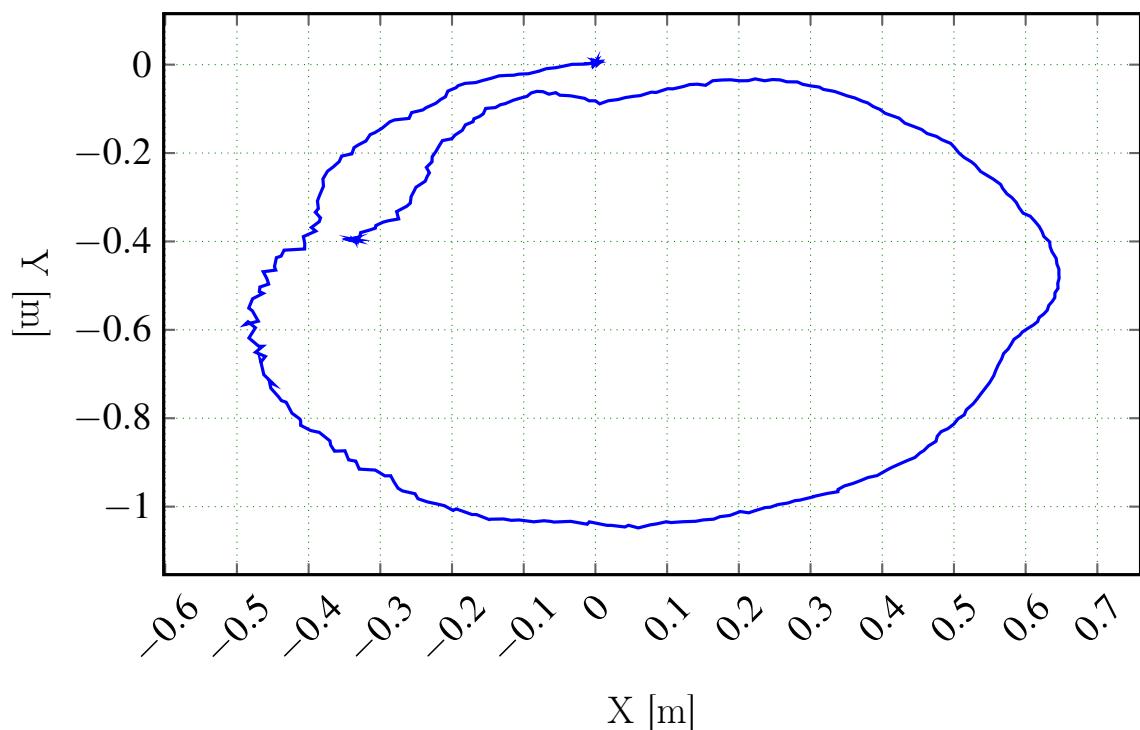

Figure 3.11. *SSMR – 4W* típusú robot által leírt palya, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR=50^\circ/s$

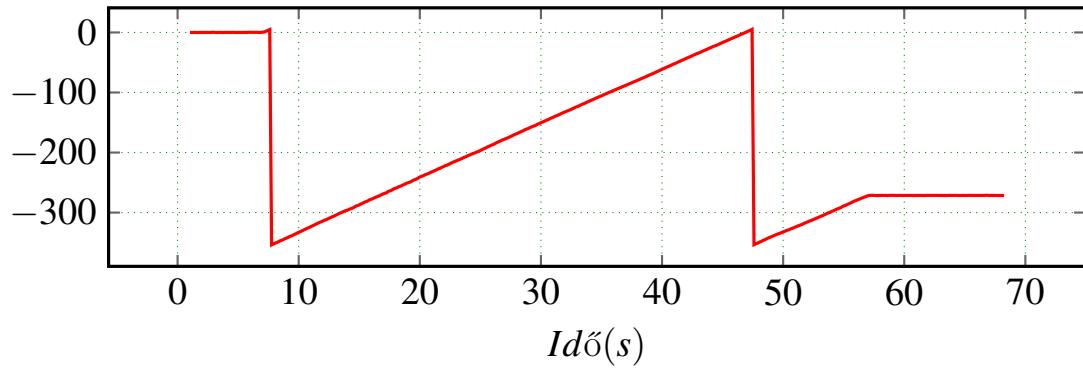

Figure 3.12. $SSMR-4W$ típusú robot orientacioja, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^\circ/s$

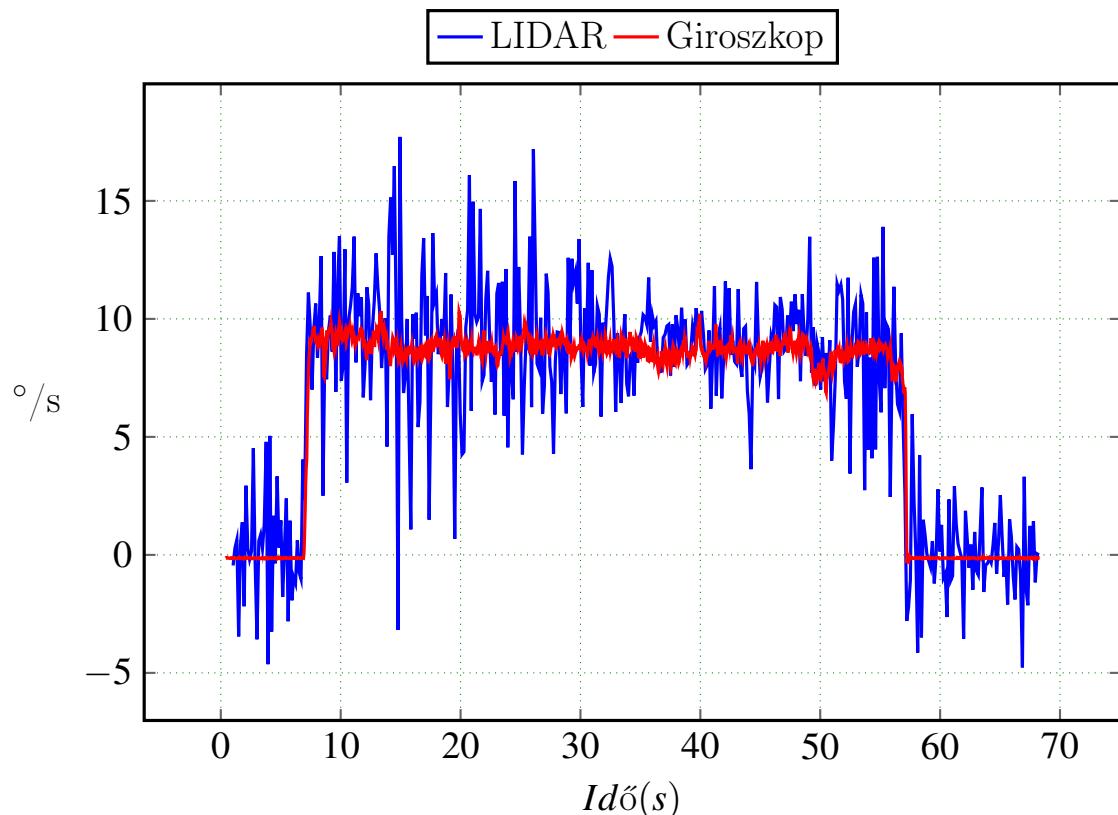

Figure 3.13. $SSMR-4W$ típusú robot fordulasi szogsebessege, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^\circ/s$

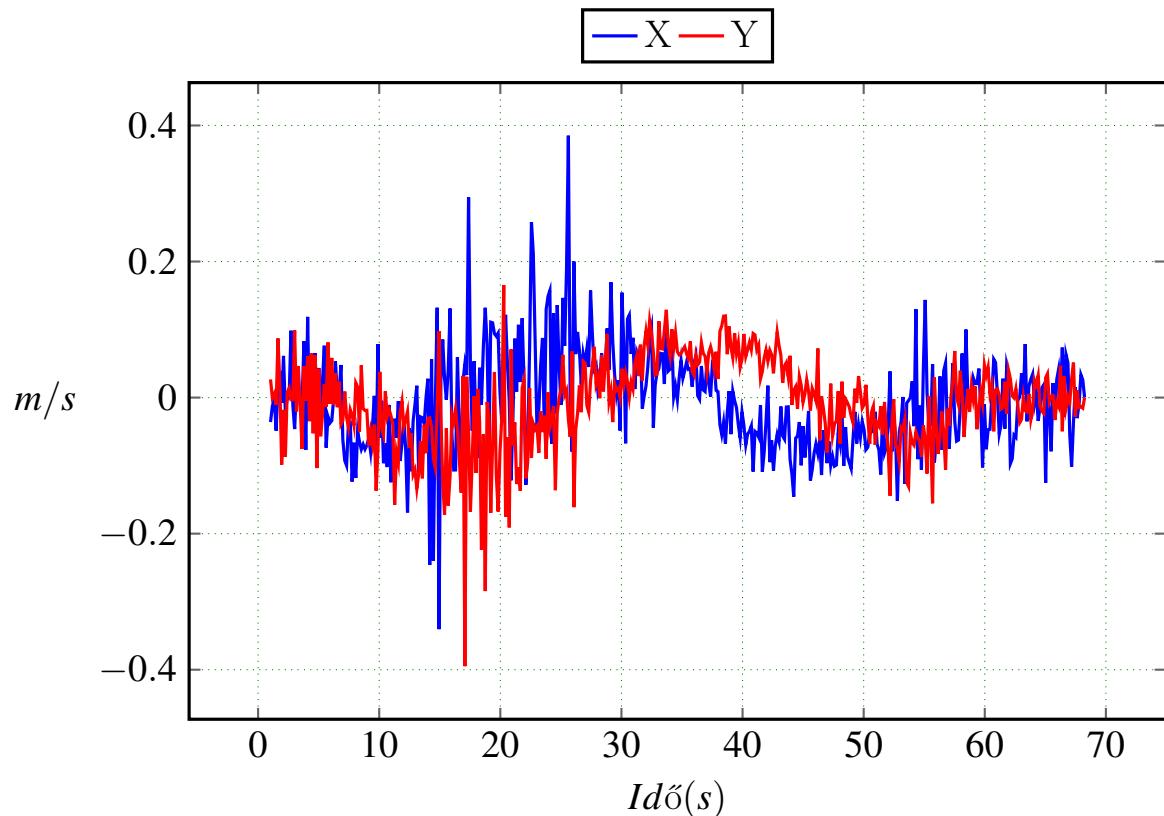

Figure 3.14. *SSMR – 4W* típusú robot egyenesvonalú sebessegei, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR=50^\circ/s$

A mozgas nyilt hurokban tortenik nincsen a pozicio vagy a rogsabeszeg szabalyozva. A robot ICR pontja a K_{BL} es K_{FL} pontokat oszekoto tengelyen helyezkedik el ábra 2.5.11.

3.5.3 Kavicsos talajon helyben forgás

A ábra 3.5.16 megfigyelhető amint a robot kavicsos talajon differenciálisan fordul 60 másodpercen keresztül, ezalatt háromszor teljen korbefordul. A palyat tekintve letrejon egy oldaliranyú mozgás is így 0.4m kerül odebbe. Az oldaliranyú mozgás a nem egyenlo surlodasok es eroeloszlasok miatt jön létre.

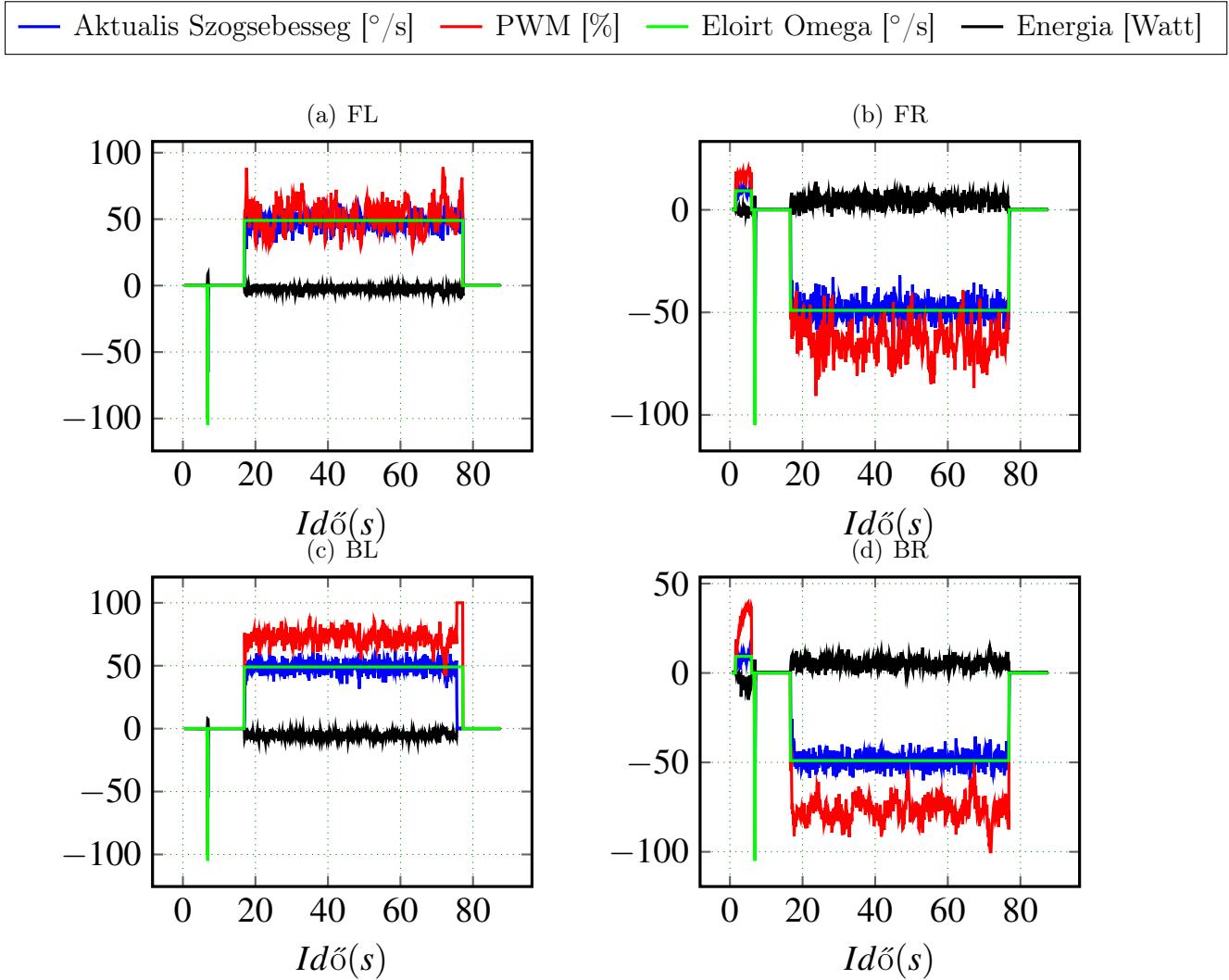

Figure 3.15. $SSMR - 4W$ típusú robot mozgása, tengelyekre bontva, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^{\circ}/s$

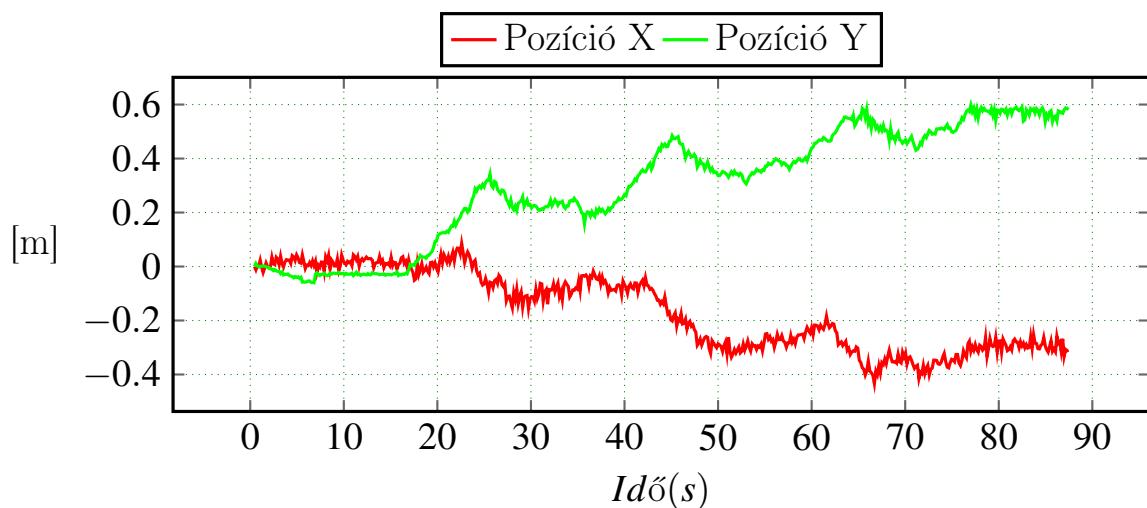

Figure 3.16. $SSMR - 4W$ típusú robot mozgása, tengelyekre bontva, kereksebessegek $BL=FL=-50$ es a $FR=BR= 50^{\circ}/s$

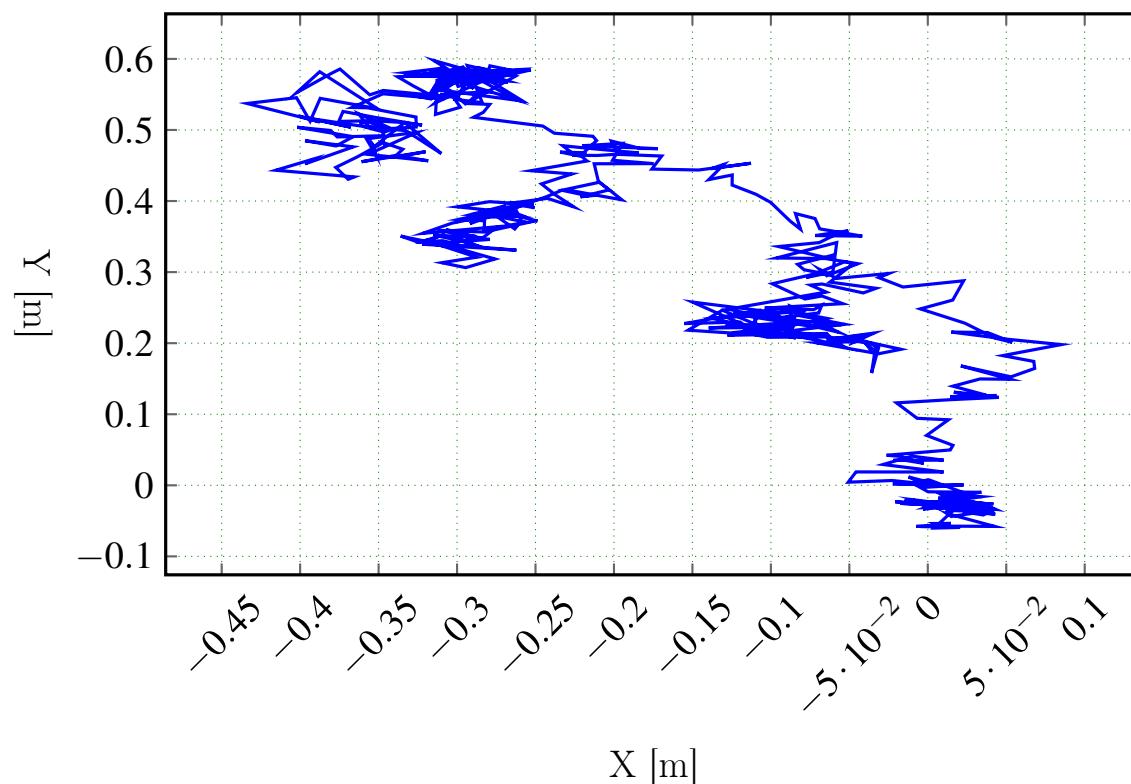

Figure 3.17. *SSMR – 4W* típusú robot által leírt palya, kereksebessegek $BL=FL=-50$ es a $FR=BR=50^\circ/s$

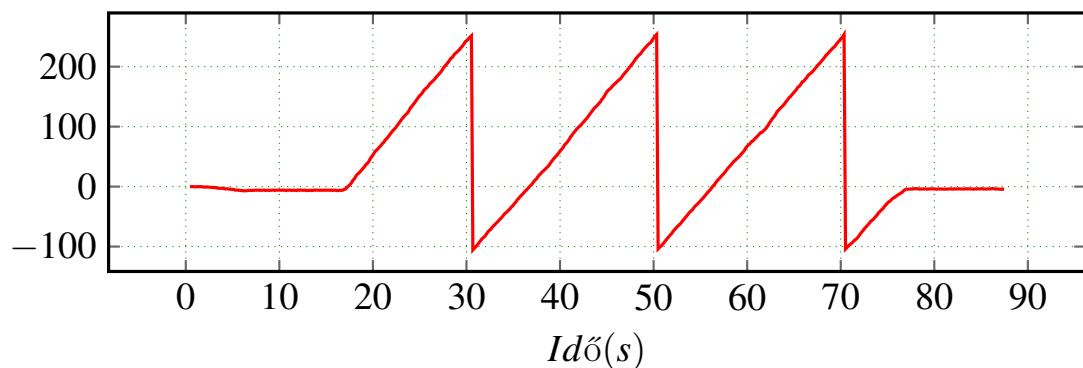

Figure 3.18. *SSMR – 4W* típusú robot orientacioja, kereksebessegek $BL=FL=-50$ es a $FR=BR=50^\circ/s$

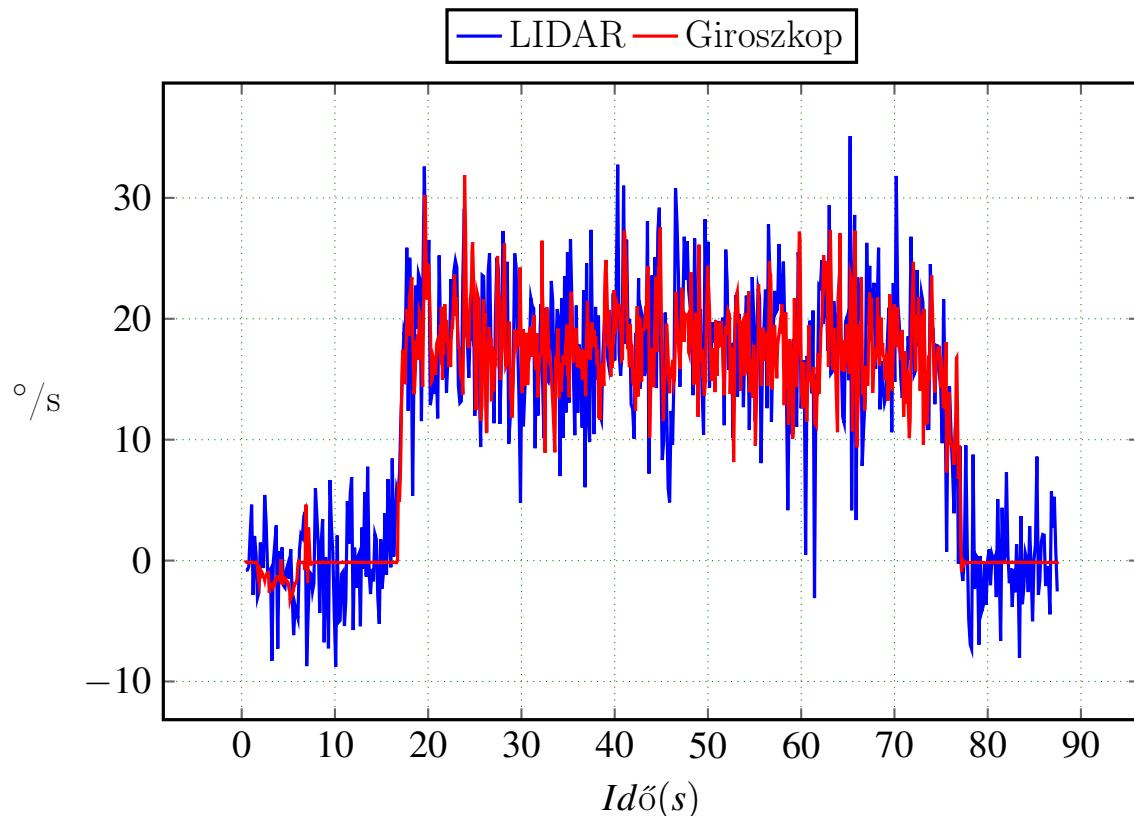

Figure 3.19. *SSMR – 4W* típusú robot fordulási szögsebessége, kereksebességek BL=FL=-50 es a FR=BR= $50^{\circ}/\text{s}$

3.5.4 Kavicsos talajon korpalyan mozgas

3.5.5 Kavicsos talajon korpalyan 7 5

A ábra 3.5.21 megfigyelhető amint a robot kavicsos talajon differenciálisan fordul 60 másodpercen keresztül, ezalatt háromszor teljen korbefordul. A palyat tekintve letrejön egy oldalirányú mozgás is így 0.4m kerül odaebb. Az oldalirányú mozgás a nem egyenlo surlodasok es eroeloszlasok miatt jön létre.

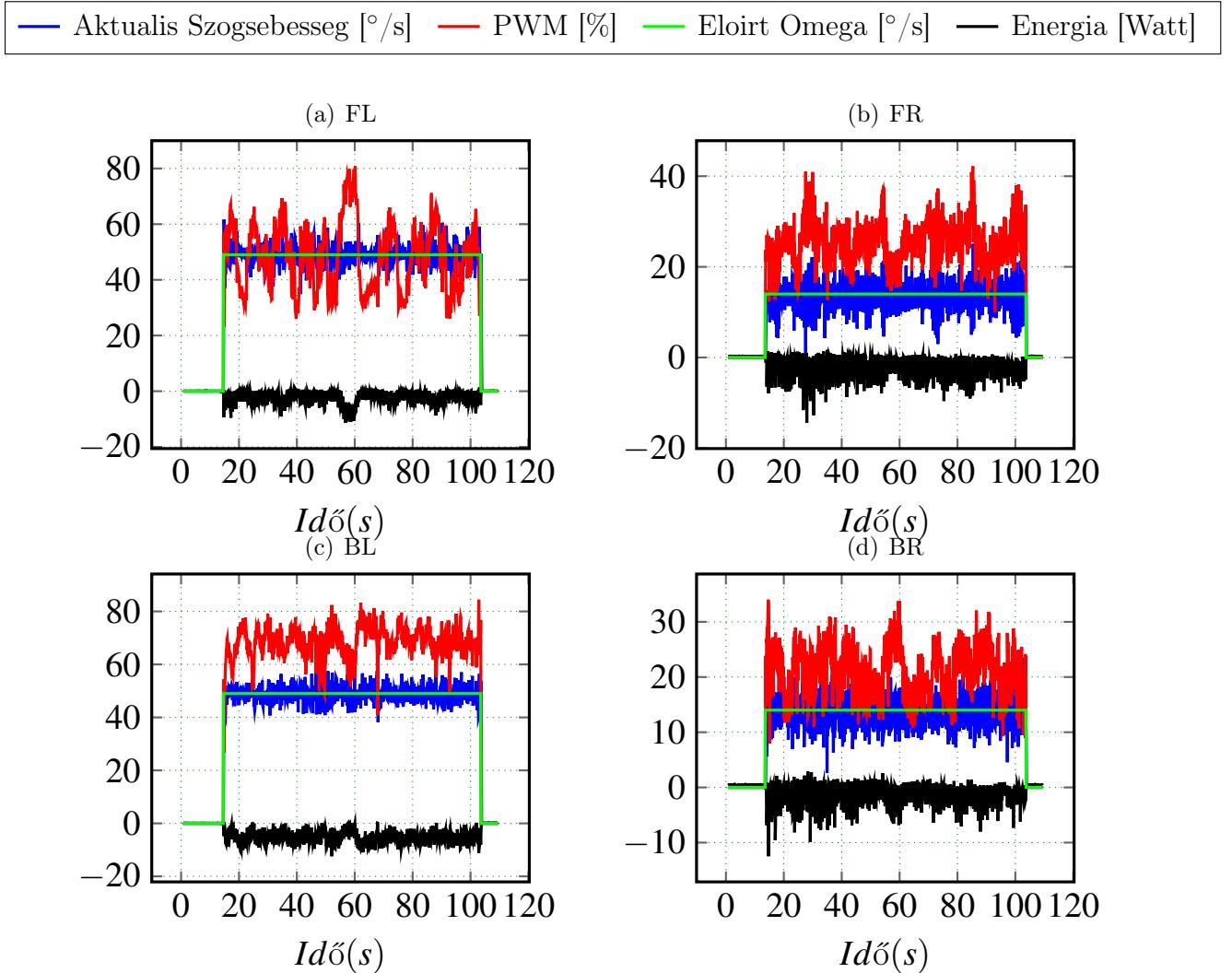

Figure 3.20. *SSMR – 4W* típusú robot mozgása, tengelyekre bontva, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^{\circ}/s$

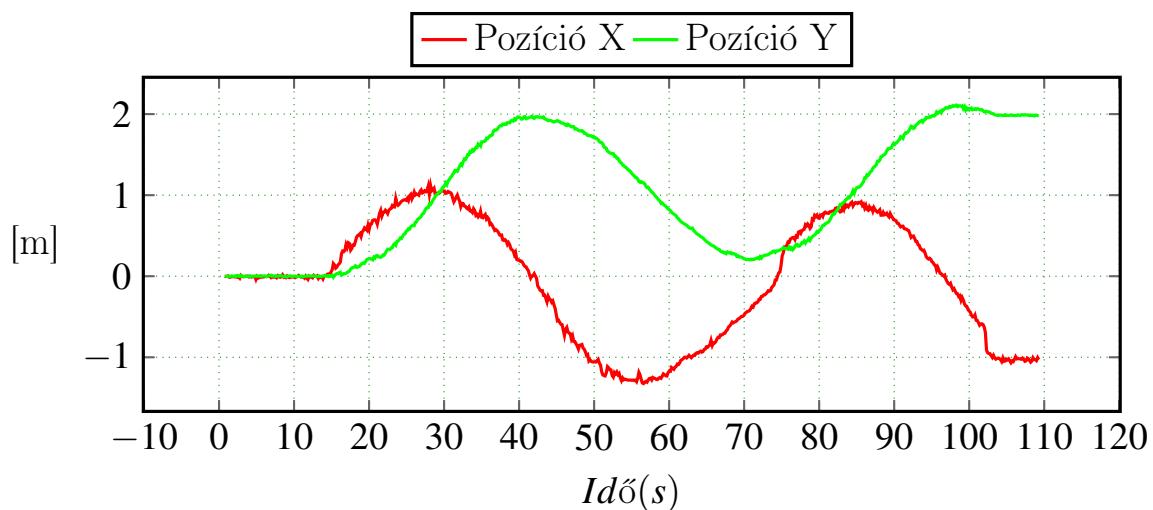

Figure 3.21. *SSMR – 4W* típusú robot mozgása, tengelyekre bontva, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^{\circ}/s$

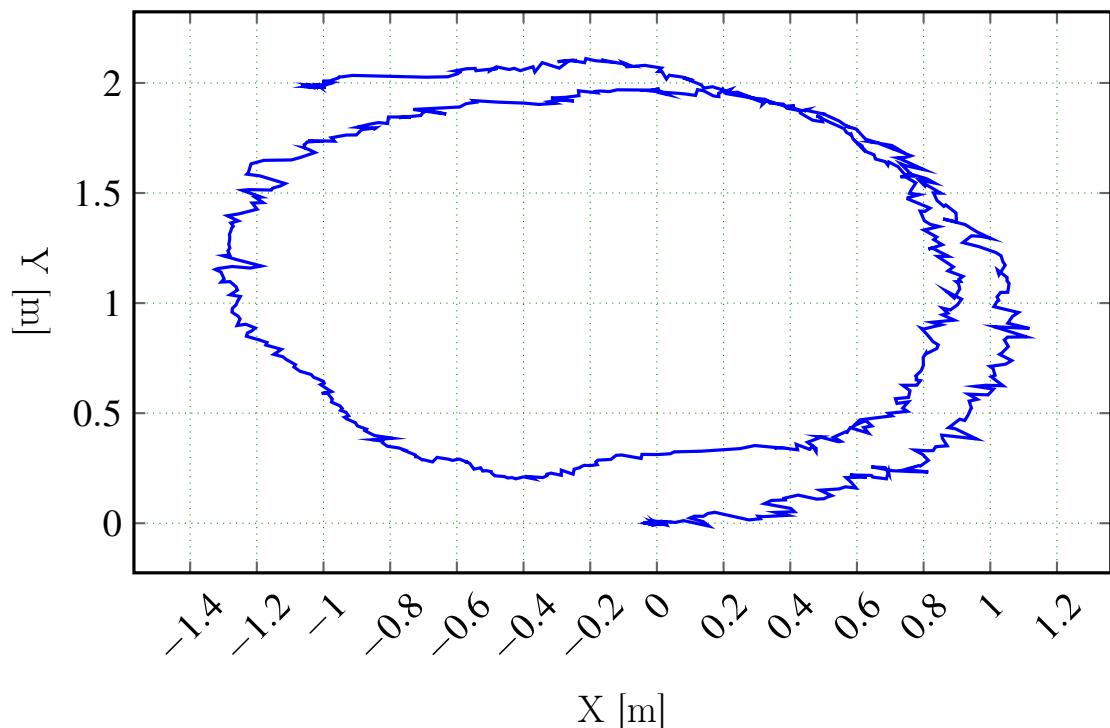

Figure 3.22. *SSMR – 4W* típusú robot által leírt palya, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR=50^\circ/s$

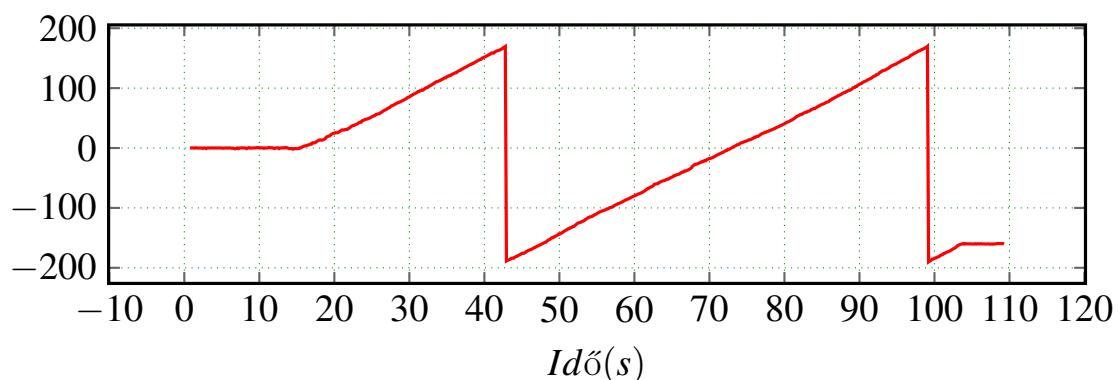

Figure 3.23. *SSMR – 4W* típusú robot orientációja, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR=50^\circ/s$

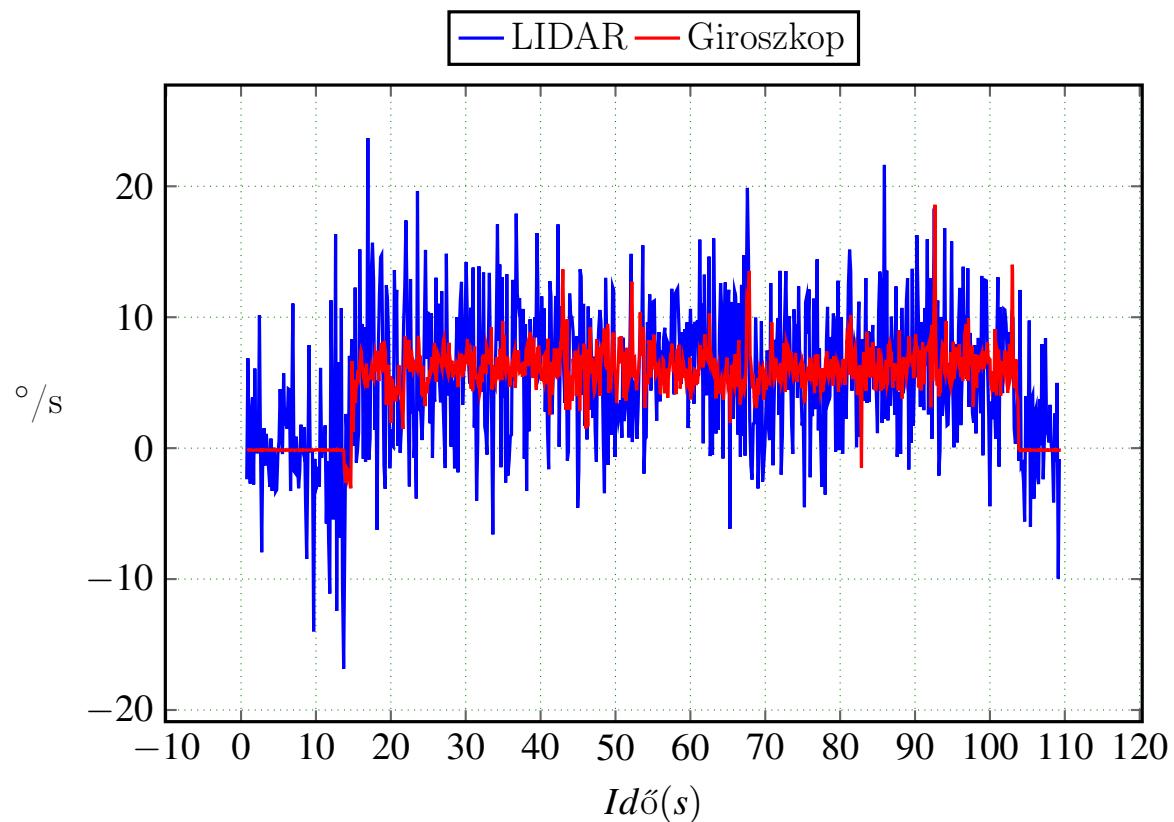

Figure 3.24. *SSMR-4W* típusú robot fordulási szögsebessége, kereksebességek BL=FL=0 es a FR=BR= $50^{\circ}/\text{s}$

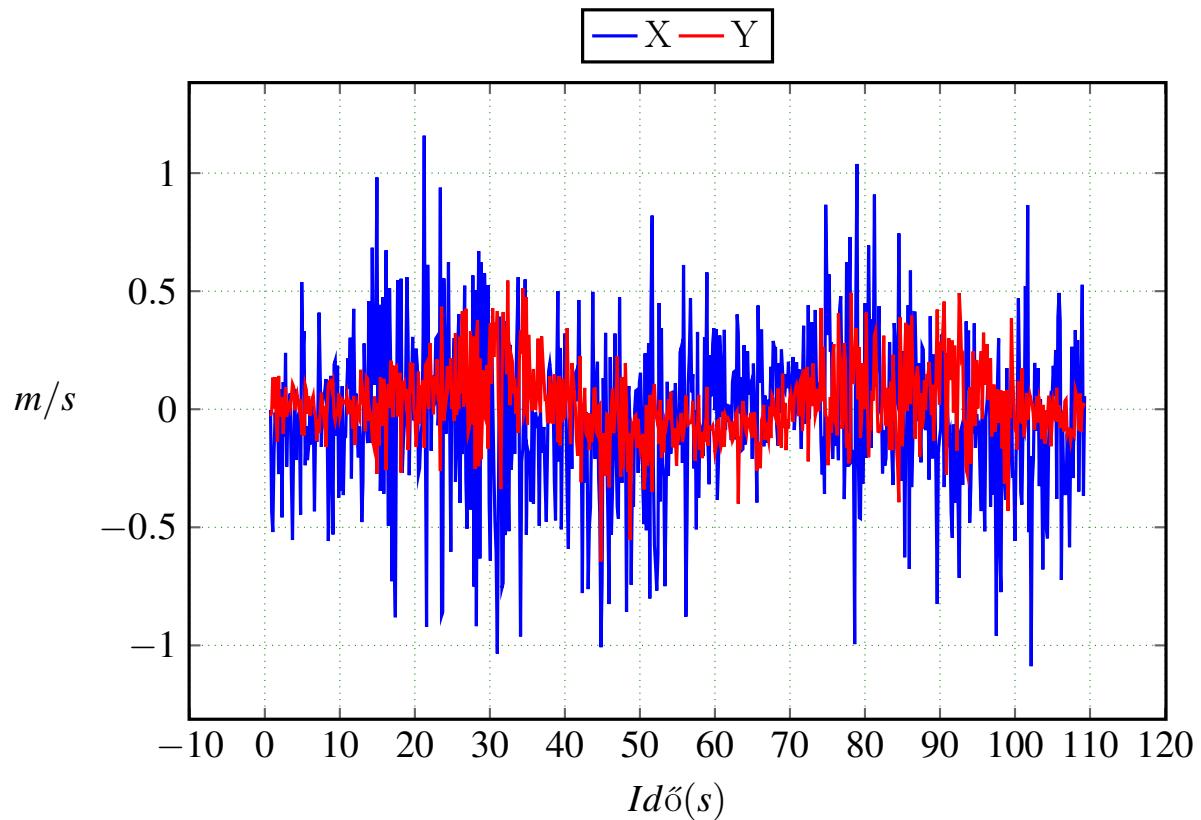

Figure 3.25. *SSMR – 4W* típusú robot egyenesvonalú sebessegei, kereksebessegek
BL=FL=0 es a FR=BR= $50^\circ/\text{s}$

A mozgas nyilt hurokban tortenik nincsen a pozicio vagy a rogsabeszeg szabalyozva. A robot *ICR* pontja a K_{BL} es K_{FL} pontokat oszekoto tengelyen helyezkedik el ábra 2.5.11.

;

3.5.6 Korpalya 7 3 Kavicsos talajon

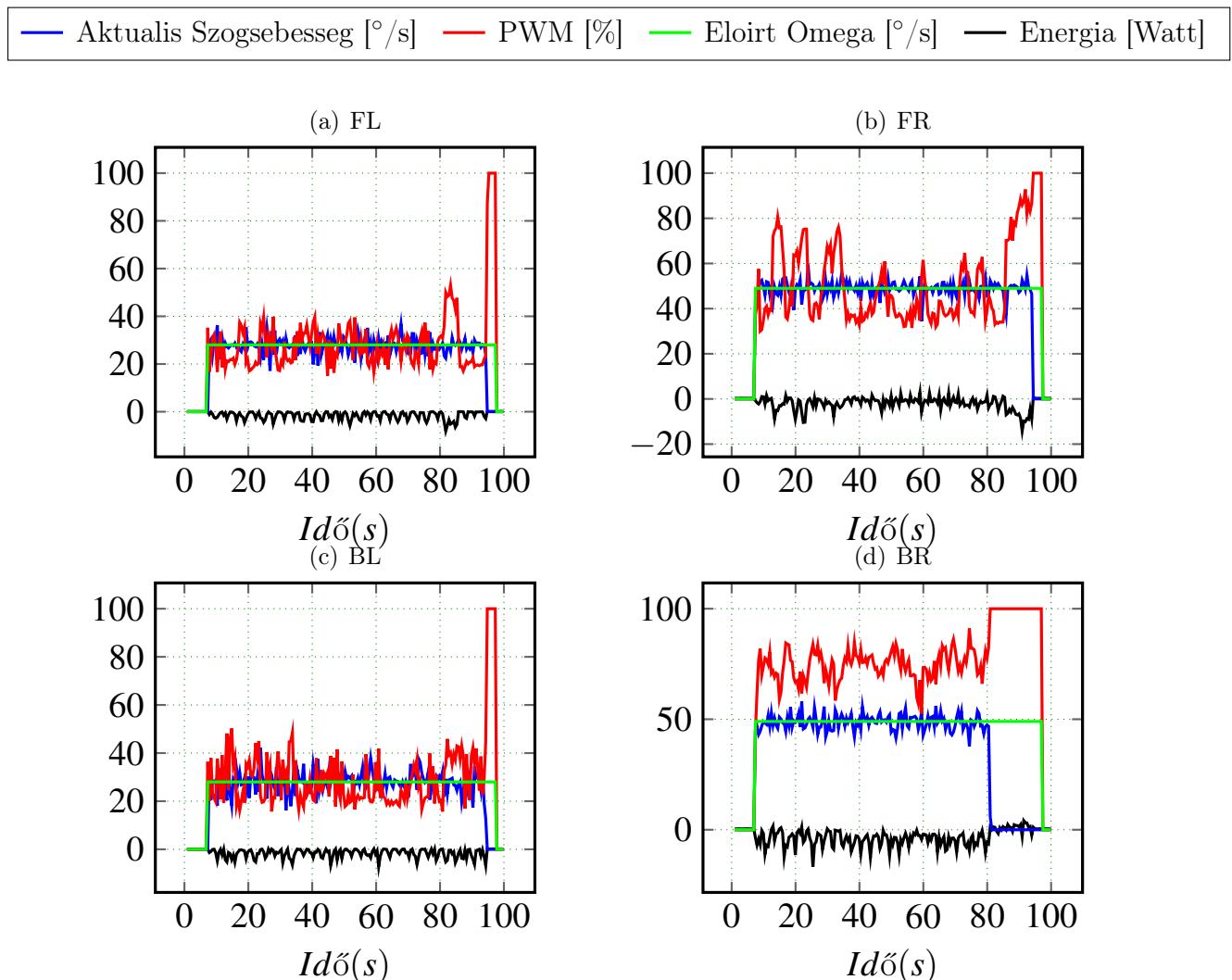

Figure 3.26. $SSMR - 4W$ típusú robot mozgása, tengelyekre bontva, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^{\circ}/s$

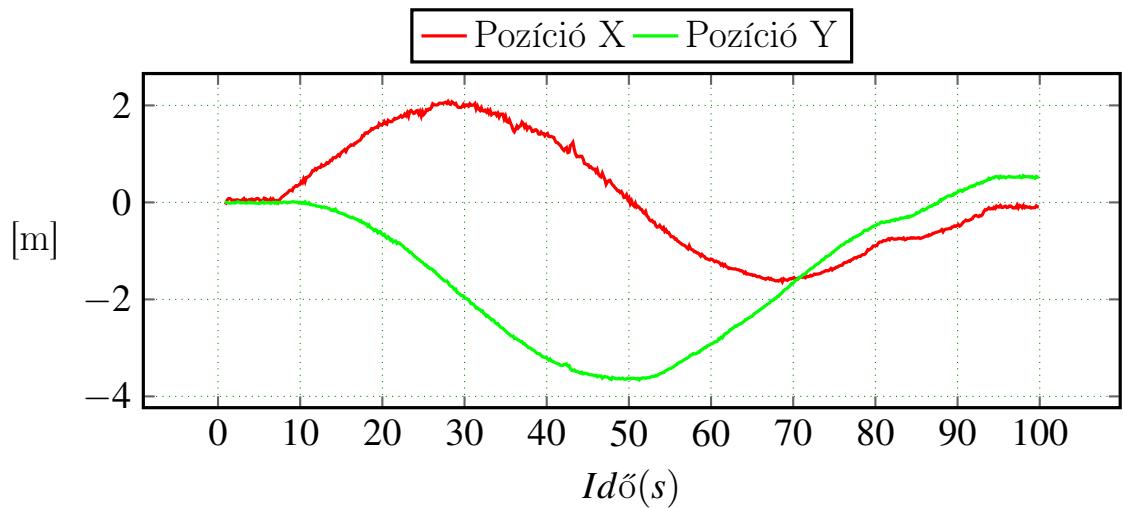

Figure 3.27. $SSMR - 4W$ típusú robot mozgása, tengelyekre bontva, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^\circ/s$

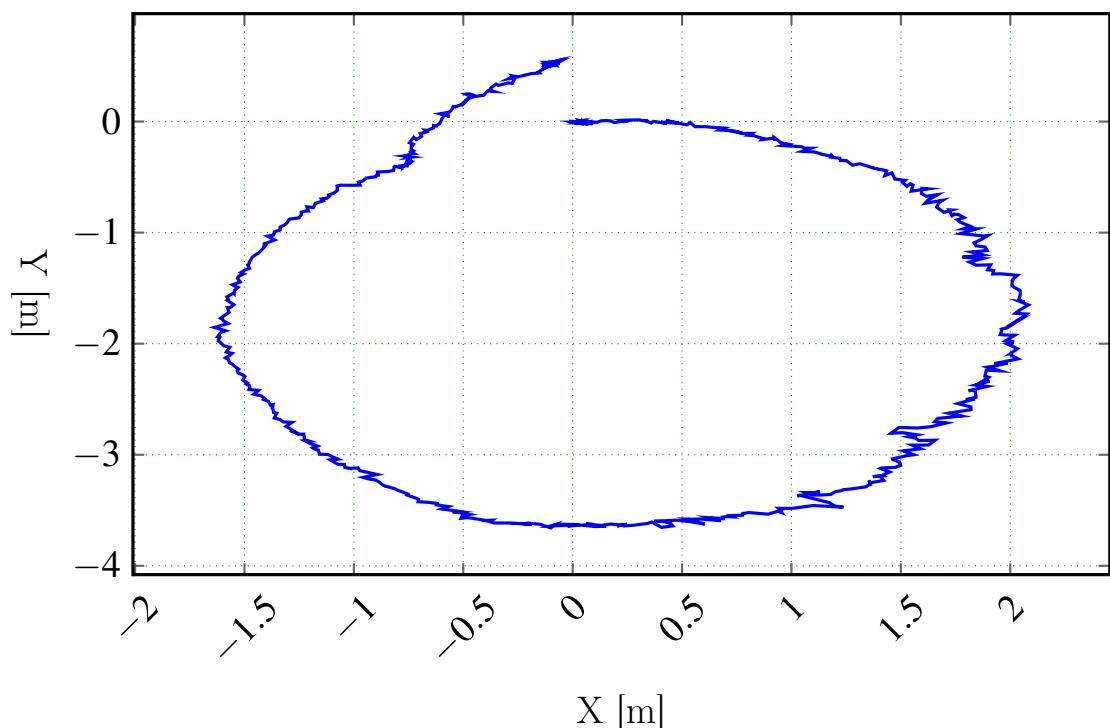

Figure 3.28. $SSMR - 4W$ típusú robot altal leírt palya, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^\circ/s$

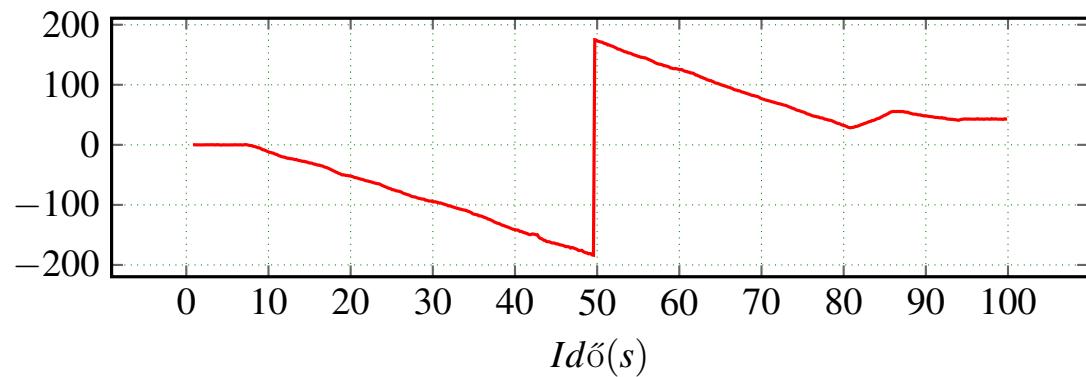

Figure 3.29. $SSMR-4W$ típusú robot orientacioja, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^\circ/\text{s}$

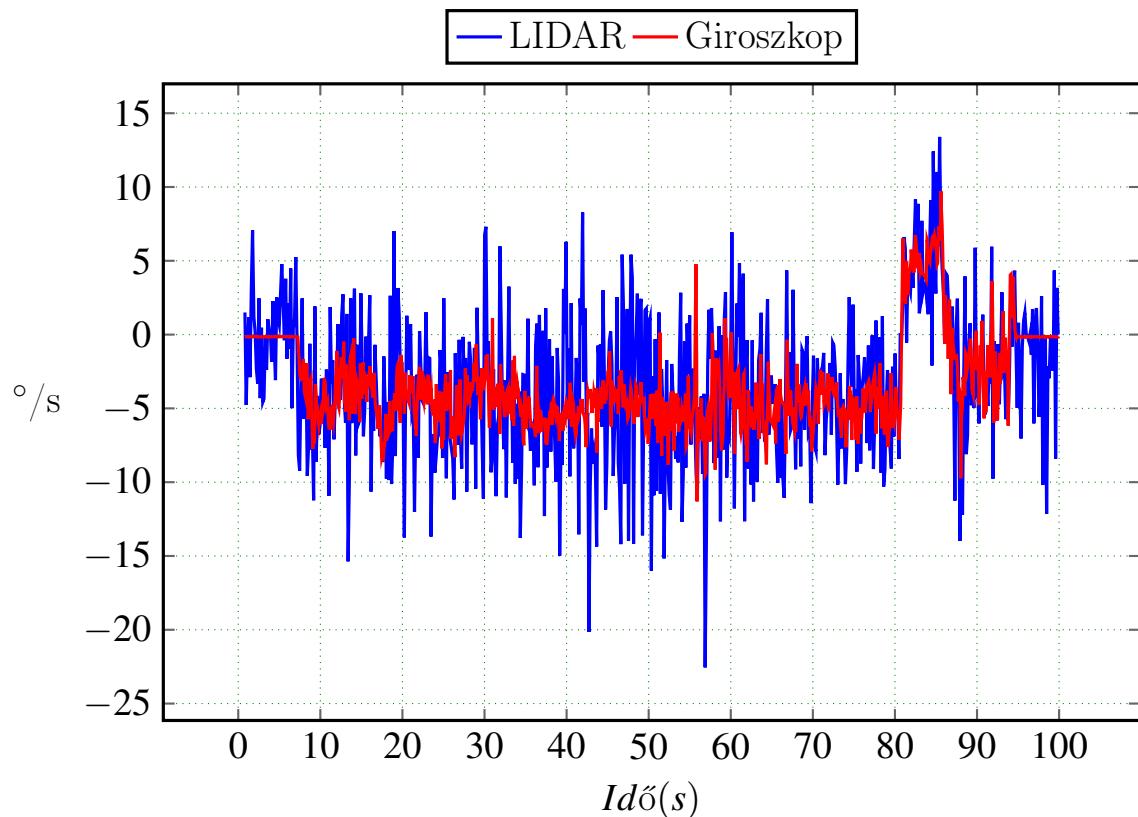

Figure 3.30. $SSMR-4W$ típusú robot fordulasi szogsebessege, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR= 50^\circ/\text{s}$

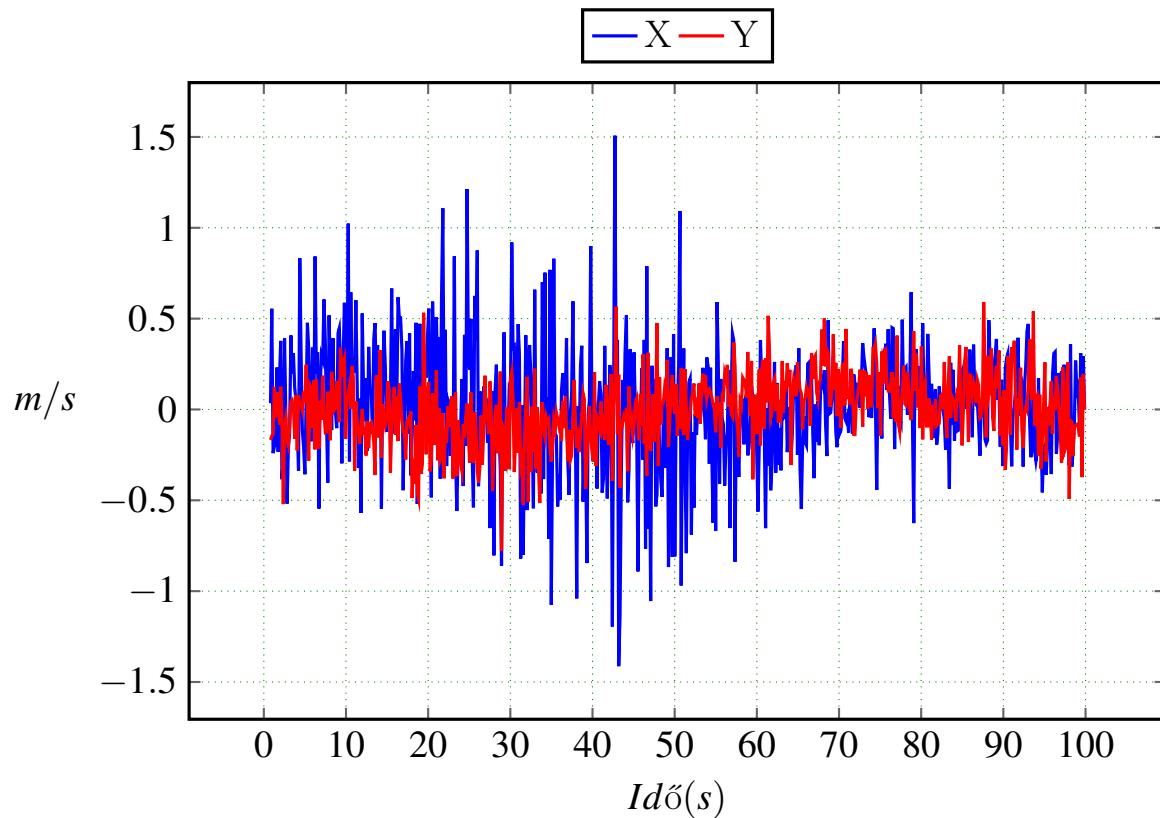

Figure 3.31. *SSMR – 4W* típusú robot egyenesvonalú sebessegei, kereksebessegek $BL=FL=0$ es a $FR=BR=50^\circ/s$

A mozgas nyilt hurokban tortenik nincsen a pozicio vagy a rogsbeseg szabalyozva. A robot *ICR* pontja a K_{BL} es K_{FL} pontokat oszekoto tengelyen helyezkedik el ábra 2.5.11.

;

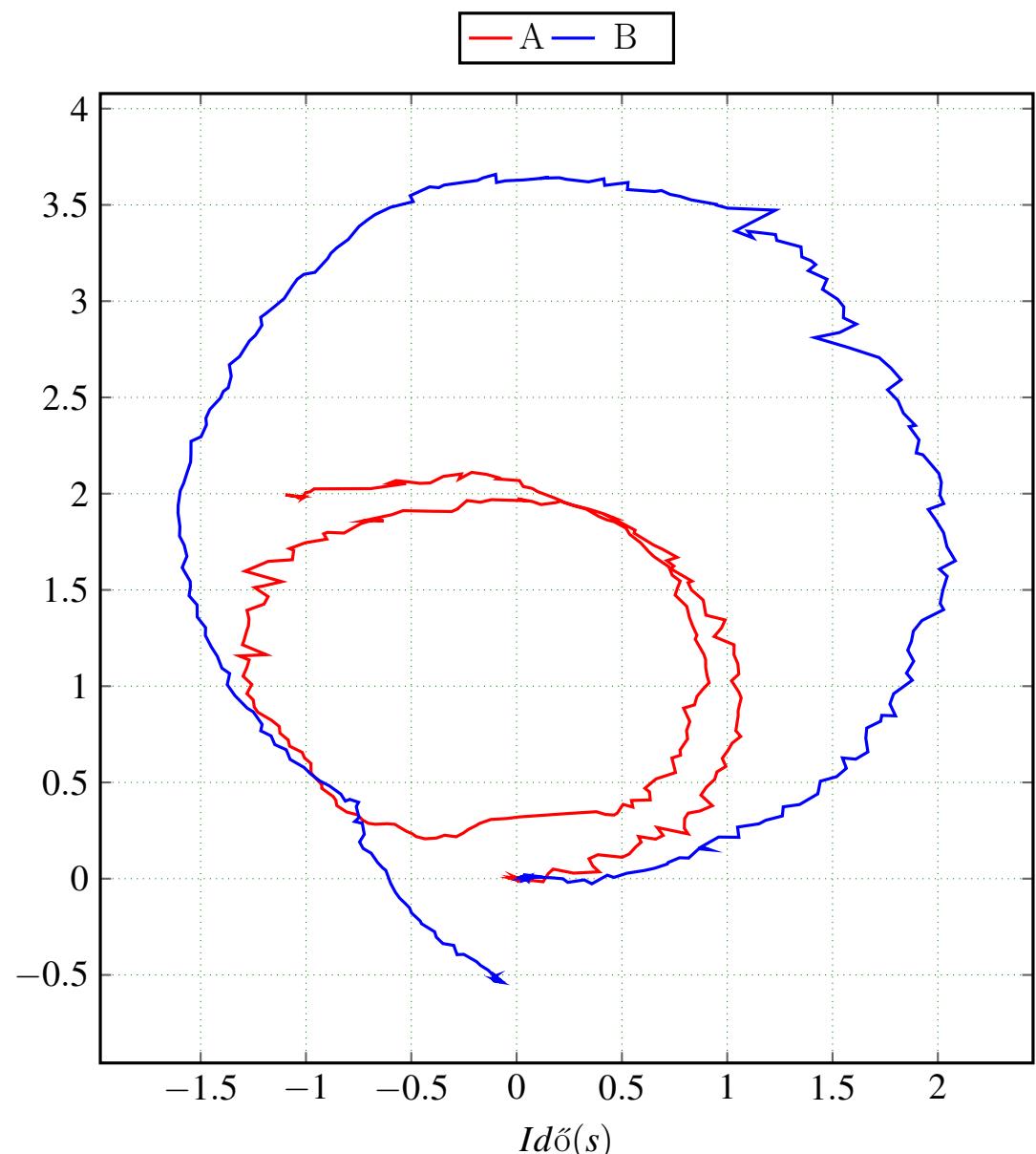

Figure 3.32. Kulombózo korpalyak

3.5.7 Homokos Lejto

Figure 3.33. Homokos domb 1

Figure 3.34. Homokos domb 1

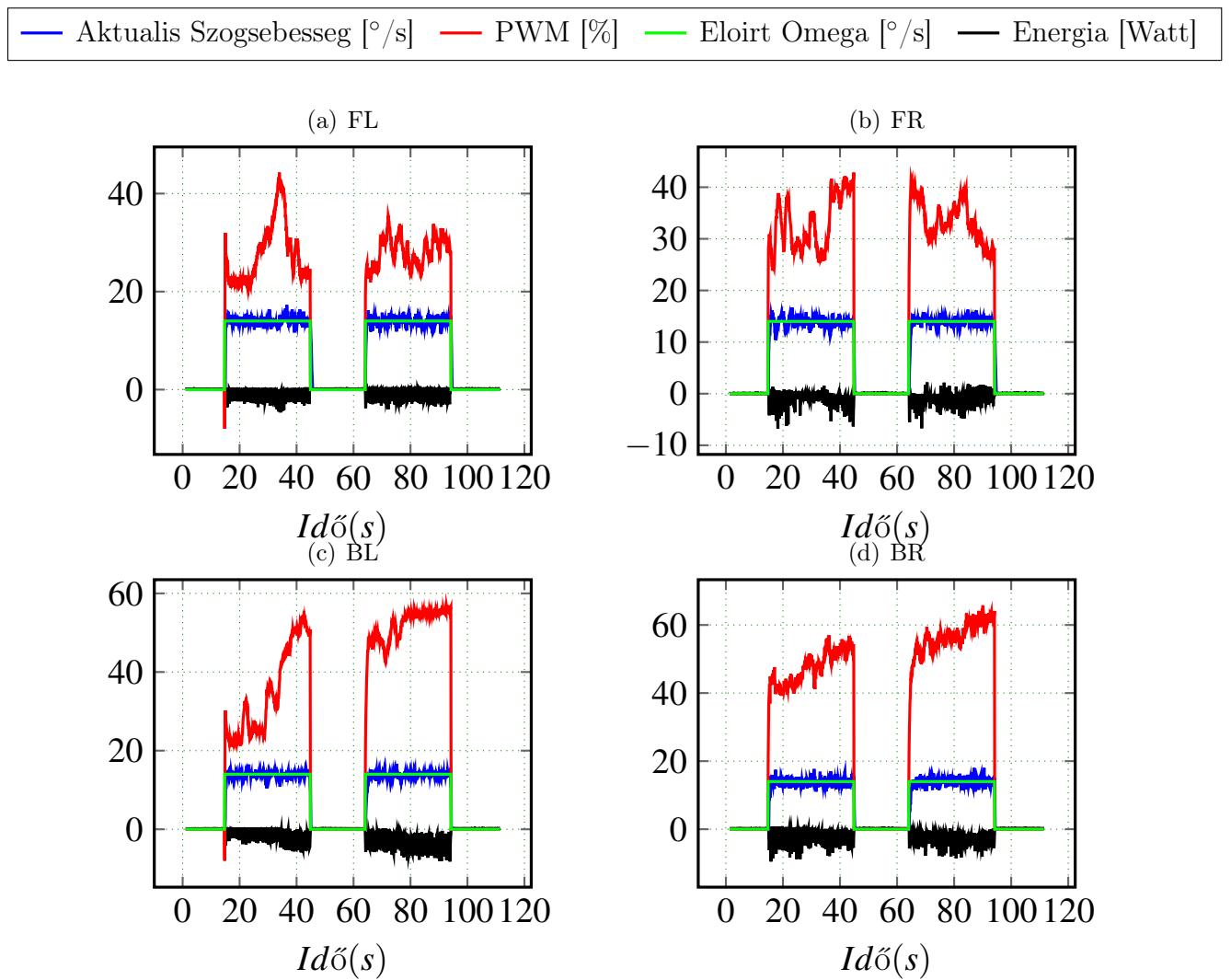

Figure 3.35

3.5.8 Ismeretlen terep terkepezese es robot lokalzalasa (SLAM)

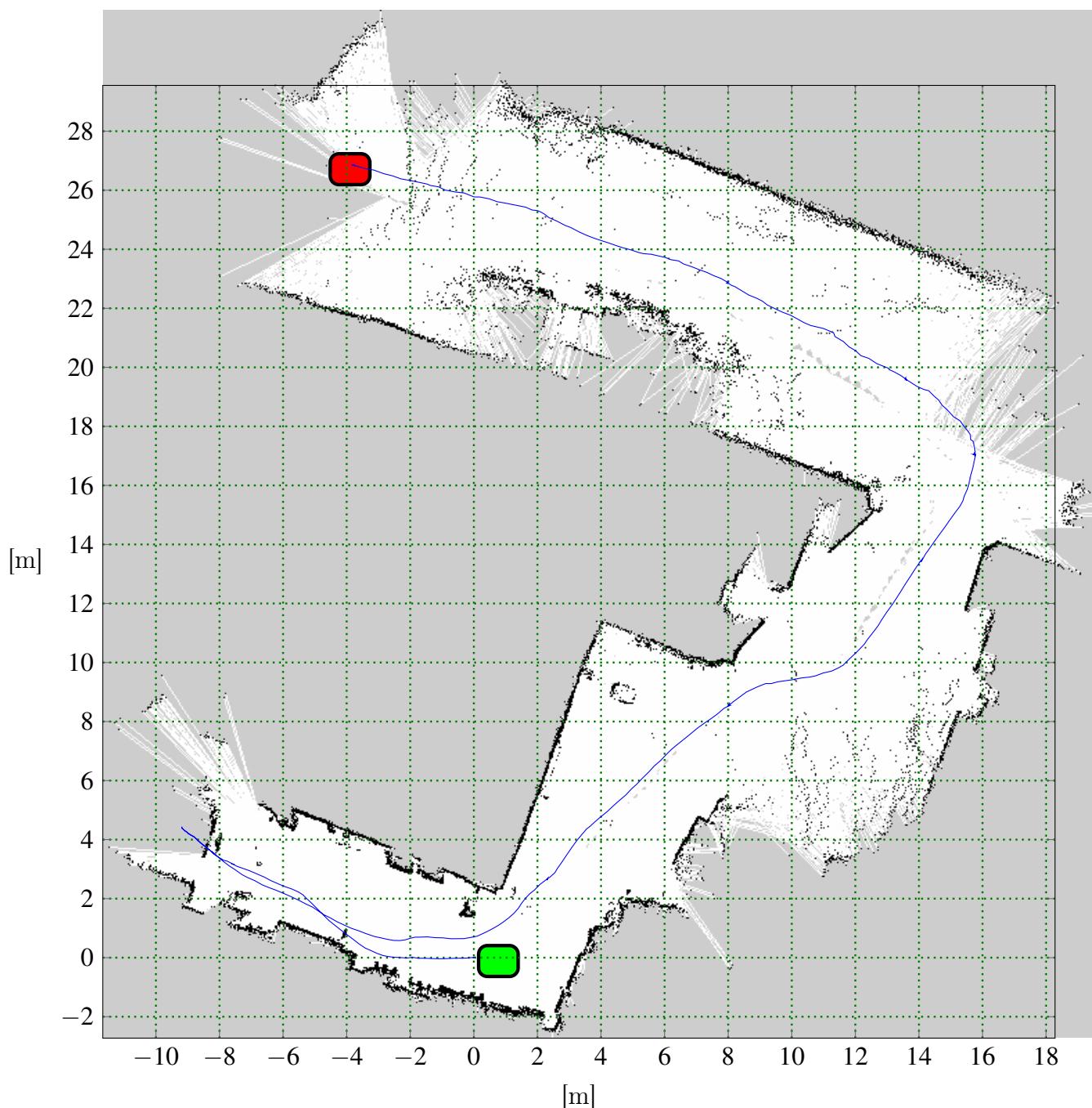

Figure 3.36. Terkep készítése miközben taviányitassal halad a robot.

Chapter 4

Eredmények Kiértékelése

4.1 Megvalósítások

Ezzel a dolgozattal négy év folyamatos munkájának egy szakaszát szeretném lezárni, a következő eredményeket sikerült felmutatni, kronológiai sorrendben: A mechanikai szerkezet fejlesztése, a 2011 be fejlesztett verzióhoz képest amely sokkal robusztusabb, kültere alkalmasabb mint az előző, és egyszerűbb is. Ugyan megmaradt az a tendencia hogy csiga-áttételeket alkalmazzak a kerekek meghajtására. Az áttételeket magam terveztem és gyártattam le, a kezdeti alacsony költségvetés miatt az 3D nyomtatával elkészített inkrementális szenzort nem lehetett alkalmazni robusztusan, ami nem az jeleni hogy nem is lehetséges csak túl sok időt igényelt volna, a csiga tengely konyogása miatt. Az alkatrészeket 3D tervező programban elkészítettem, és 3D nyomtatával elkészítettem, a tapasztalatom ezekkel az alkatrészekkel: nagy mechanikai terhelés elviselésére nem alkalmasak hosszútávon, ezért történt meg hogy a csiga tengely csápagyháza terhelés alatt széttört. Vivado környezetet használtam az FPGA fejlesztésére, megvalósítottam egy uBlaze processzorrendszer kialakítását és több hardveres modult is amelyek a következők: PWM modul, UART protokoll csomag értelmező amely támogatja a nagy sebességű kommunikációt, globális engedélyező jel, ezeket a modulokat System Generator-ban valósítottam meg és IP mag készült ezekből. Sikeresen elszállítottam a ROS alapjait, és megterveztem egy sajátos kommunikációt FPGA alapú rendszer és a ROS között. Az integráció a robot és a ROS között jól működik, minden egyes szenzor mért adata bekerül a ROS környezetbe.

4.2 Hasonló rendszerekkel való összehasonlítás

4.3 További fejlesztési irányok

Bibliography

- [1] David Couceiro Micael Rocha Rui Araújo, André Portugal. Integrating arduino-based educational mobile robots in ros, 2013.
- [2] S. Arslan and H. Temeltaş. Robust motion control of a four wheel drive skid-steered mobile robot. In 2011 7th International Conference on Electrical and Electronics Engineering (ELECO), pages II–415–II–419, Dec 2011.
- [3] Marissa G. Campa, J.L. Gordillo, and Rogelio Soto. Speed and point-to-point control for trajectory tracking of a skid-steered mobile robot. In 11th IEEE International Conference on Control & Automation (ICCA). IEEE, jun 2014.
- [4] Sachin Chitta, Eitan Marder-Eppstein, Wim Meeussen, Vijay Pradeep, Adolfo Rodríguez Tsuroukdissian, Jonathan Bohren, David Coleman, Bence Magyar, Genaro Raiola, Mathias Lüdtke, and Enrique Fernández Perdomo. ros_control: A generic and simple control framework for ros. The Journal of Open Source Software, 2017.
- [5] Mateusz Cholewiński and Alicja Mazur. Influence of choosing the extending column in trajectory tracking control of ssmp platform using artificial force method. Advances in Intelligent Systems and Computing, 323:129–140, 01 2015.
- [6] Carol Fairchild and Dr. Thomas L. Harman. ROS Robotics By Example - Second Edition: Learning to control wheeled, limbed, and flying robots using ROS Kinetic Kame. Packt Publishing, 2017.
- [7] Michael Ferguson. rosserial @ONLINE, November 2018.
- [8] Jackie Kay Ioan Sucan. link, 2018.
- [9] Jackie Kay Ioan Sucan. Urdf, 2018.
- [10] Jackie Kay Ioan Sucan. Urdf, 2018.
- [11] Lentin Joseph. Mastering ROS for Robotics Programming. Packt Publishing, 12 2015.
- [12] Stefan Kohlbrecher. hector mapping, 2018.
- [13] Anis Koubaa, editor. Robot Operating System (ROS). Springer International Publishing, 2016.
- [14] Jet Propulsion Laboratory. Spirit struggles to survive the martian winter, 2006.
- [15] Matlab. link, 2018.

- [16] Wim Meeussen. Create your own hardware interface @ONLINE, November 2018.
- [17] Kevin Watts Blaise Gassend Morgan Quigley, Brian Gerkey. joy, 2018.
- [18] Eduardo Munera, Jose-Luis Poza-Lujan, Juan-Luis Posadas-Yague, Jose Simo, and J. Francisco Blanes Noguera. Distributed real-time control architecture for ros-based modular robots. IFAC-PapersOnLine, 50(1):11233 – 11238, 2017. 20th IFAC World Congress.
- [19] ROS.org. Parameter server, 2018.
- [20] Maciej Trojnacki. Dynamics Model of a Four-Wheeled Mobile Robot for Control Applications – A Three-Case Study, volume 323. 01 2014.
- [21] Wim Meeussen Tully Foote, Eitan Marder-Eppstein. tf, 2018.
- [22] Xilinx. Block memory generator v8.2, 2015.